

ཐོབ་པར་མཛད་པས་ཉེ་བར་གནས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་ངྷི་མའི་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བདུད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་

སྲ་སྤངས་པ། ཐམས་ཅད་གྱི་བཀོད་པ་ལས་ལྷག་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་གྱིས་བཀོད་པ། རྣམ་པ་

དང་། སློ་གྲོས་དང་། ཉོགས་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་པོ་བཞོན་པ་ཡིན་པ། རྣམ་

{@03A} ལྟ། །པར་ཐར་པའི་སློ་ཆེན་པོ་སྤོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སློན་པ་མེད་པ་ནས་འཇུག་པ། རིན་པོ་

ཆེད་པད་མའི་རྒྱུ་ལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏེ་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ན་བཞུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་

འདས་ལེགས་པར་བྱགས་སུ་ཚུད་པའི་སློ་དང་ལྷན་པ། ཀུན་རྟོ་དཔ། གཉིས་མི་མང་འདུ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ལ་

མཚོག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གནས་པས་གནས་པ། གནས་པ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་བརྟེན་པ།

སློབ་པ་མེད་པའི་ཉོགས་པར་བྱགས་སུ་ཚུད་པ། སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོས་དང་ལྷན་པོ་དེ་ཡུལ་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ། རྣམ་

པར་གཞག་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམ་པར་འཛོག་པ། དུས་གསུམ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཚར་བྱིན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་

{@03B} །ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་ལྔ་དང་ལྷན་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་མངའ་བོ་དཔ་ཐམས་ཅད་
དང་ལྷན་པའི་སློ་མངའ་བ། ཚོས་

ཤེས་པ་ལ་ཞེས་རྣམ་མི་མངའ་བ། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྐྱེ་མངའ་བ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་
སྤངས་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་

གནས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ། དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་

མཐར་ཕྱིན་པ། མཐའ་དང་དབྱུས་

མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀླས་པ། ཉམ་མཁའ་འཁྲུག་གི་མཐའ་གཏུགས་པ་དེ། ཉམ་
ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ཚད་མེད་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅང་ཤེས་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས། སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ།

ཚོས་འདོད་པ་རྣམས་དང་བདེ་བར་ལྷན་པ། མང་དུ་ཐོས་པ། ཐོས་པ་འཛིན་པ། ཐོས་པ་བསགས་པ། ལེགས་པར་བསམ་པ་སེམས་པ། ལེགས་
པར་སྦྲོལ་བ་བརྗོད་པ། ལེགས་

པར་བྱ་བའི་ལས་བྱེད་པ། ཤེས་རབ་ལྷུང་བ། ཤེས་རབ་མགྲོགས་པ། ཤེས་རབ་རྣོད་པ། རིས་པར་འབྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཅན། རིས་པར་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཅན། ཤེས་

{@04A} ལྟ། །རབ་ཆེ་བ། ཤེས་རབ་ཡངས་པ། ཤེས་རབ་ཟབ་པ། ཤེས་རབ་མཉམ་པ་མེད་པ། ཤེས་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་པ། རིག་པ་
གསུམ་དང་ལྷན་པ།

ཚོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་མཚོགས་ཐོབ་པ། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་རབ་ཏུ་ཞིབ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ། བཟོད་པ་དང་དེས་པ་ཆེན་
པོ་དང་ལྷན་པ། དེ་བཞིན་

[*LINE BREAK?]

གཤེགས་པའི་བཀའ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞུགས་པ་ཤིན་ཏུ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཐང་དང་པ་ནས་འདུས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་

ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཤིང་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱིས་རིས་པར་བྱུང་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ།

རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་

རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ། བདུད་དང་སྤྱིར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ། ཉམ་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རིང་དུ་

གྱུར་པ། ཚེས་ཀྱི་རོའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཚེན་པོས་བརྟན་པ། འཇིགས་པ་ཚེན་པོ་ལྷ་ལས་ཡང་དགའ་བར་འདས་པ། སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་
བསྐོད་པ་གཅིག་པར་གྱུར་

བཤུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ས་མཚན་དུ་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་

{@04B} རོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཀུན་འདྲི་དང་། ཚེས་འཕགས་དང་། སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་དང་། སློ་
གྲོས་ཡངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་དང་།

དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དང་། འཕགས་པ་ན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱལ་དང་། བྱམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་
པོ་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དང་

ཐབས་གཅིག་གོ་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་འདྲིས་ཀྱིས་བཟོད་དུ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་
པ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལ་དྲི་བ་དྲིས་པ། གྱུ་རྒྱལ་བའི་སྲས། ཚེས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ། ཚེས་ཐམས་
ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ན།

ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་གང་། ཇི་ལྟར་ན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན། རིགས་ཀྱི་བྱ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བཞི་གཉིས་ཇི་ཅོམ་པ་སྟེ།
འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་

བྱས་མོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། འདུས་
བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་པ། གྲེ་

རྒྱལ་བའི་སྐལ། ཇི་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་
ཡིན། འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན།

{@05A} ལྷ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྟོན་པས་བཏགས་པའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་བཏགས་པའི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་

བྱུང་བ་ཐ་སྟོན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཐ་སྟོན་དུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྐྱོ་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་དུ་
བརྗོད་པ་གཏན་འཛིན་སུ་མ་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདྲ་ཐ་སྟོན་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་
མ་བྱས་སུ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཅི་

བརྗོད་ཀྱང་དེ་འདྲ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། དེ་འདྲ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །བརྗོད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་
པོ་དེ་འདྲ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་

རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་

མངོན་པར་རྗོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་མོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདྲ་སྟོན་
པས་བཏགས་པའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ།

སྟོན་པས་བཏགས་པའི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཐ་སྟོན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཐ་སྟོན་དུ་
བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་

{@05B} བསྐྱོད་མཁུ་གྱི་ཐ་སྐྱོད་དུ་བཟོན་པ་གཏན་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་གྱི་བྱ། འདུས་བྱས་ཞེས་
བྱ་བ་དེའང་བསྐྱོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ།

འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཅི་བཟོན་གྱང་དེའང་དེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། དེའང་དེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།
ཁམས་ལ་ཉིད་པའི་དོན་པོ་མེད་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན།

ཏྲོ་ དངོས་པོ་དེའང་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བས་བཟོན་དུ་མེད་པར་མངོན་པར་
ཚོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཡིན།

པ་སྟེ། བཟོན་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་ཚོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་
བའི་སྐུ་ལ། ཇི་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བས་བཟོན་དུ་མེད་པར་མངོན་པར་ཚོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་བཟོན་དུ་
མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་

ཚོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་གྱི་བྱ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
སྐྱུ་མ་མཁུ་ནམ་སྐྱུ་མ་མཁུ་གྱི་

སྐྱོབ་མ་མཁུ་པ་ཞིག་ལ་མ་པོ་ཆེའི་བཞི་མདོར་འདུག་སྟེ། [-RTZWA] དག་གམ། ལོ་མ་དག་གམ། ཤིང་དག་གམ། གསེག་མ་དག་
གམ། གྱོ་དུ་མ་དག་གམ་ཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་ནས་སྐྱུ་མའི་

{@06A} ༩༩ །ལས་སྐྱོད་མཁུ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་དང་། ཏྲ་པའི་ཚོགས་དང་། ཤིང་ཏྲའི་ཚོགས་དང་། དཔུང་བུ་རྒྱུང་གི་ཚོགས་
དང་། ཞོར་བུ་དང་། ལྷ་ཏྲིག་

དང་། བྱེད་ཅུ་དང་། རྩུ་དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱུ་རུ་འི་ཚོགས་དང་། འོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཛོད་དང་། བང་བའི་ཚོགས་རྣམ་པར་བསྟན་མཁེ
དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་གྲིས་པའི་

རང་བཞིན་ཅན། ཚོངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། [~RTZWA] དང་། ལོ་མ་དང་། ཤིང་དང་། གསེག་
མ་དང་། སྲོ་དུམ་དེ་དག་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་དེ་

མཐོང་ངམ་ཐོས་ན་འདི་སྟུ་སྟུ་སེམས་ཏེ། སྐྱང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། །རྟའི་ཚོགས་དང་། ཤིང་རྟའི་ཚོགས་དང་།
དཔུང་བུ་ཚུང་གི་ཚོགས་དང་། འོར་

བྱ་དང་། ལུ་ཏིག་དང་། བྱེད་ཅུ་དང་། རྩུ་དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱུ་རུ་འི་ཚོགས་དང་། འོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཛོད་དང་། བང་བའི་ཚོགས་
སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ།

སྟུ་སྟུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ནན་གྲིས་མཚོགས་ཏུ་བཟུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས། འདི་
ནི་བདེན་གྲི་གཞན་ནི་ཚུན་པའོ། །

ཞེས་ཇེས་སུ་བསྟན་འདོགས་པར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་སྤྲིས་ཏེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་
གྲིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ།

{@06B} ཚོངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ [~RTZWA] དང་། ལོ་མ་དང་། ཤིང་དང་།
གསེག་མ་དང་། སྲོ་དུམ་དེ་དག་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་དེ་མཐོང་ངམ་

ཐོས་ན་འདི་སྟུ་སྟུ་སེམས་ཏེ། སྐྱང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མེད་དོ། །རྟའི་ཚོགས་དང་། ཤིང་རྟའི་ཚོགས་དང་། དཔུང་བུ་
ཚུང་གི་ཚོགས་དང་། འོར་བྱ་དང་། ལུ་

ཏིག་དང་། བྱེད་ཅུ་དང་། རྩུ་དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱུ་རུ་འི་ཚོགས་དང་། འོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཛོད་དང་། བང་བའི་ཚོགས་སྣང་བ་གང་ཡིན་

པ་འདི་ནི་མེད་གྱི། གང་ལ་སྐྱེས་པོ་

ཆེད་ཆོག་གི་འདུ་ཤེས་དང། སྐྱེས་པོ་ཆེད་ཆོག་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་དང། ཞོར་དང། འབྲུ་དང། མཛོད་དང། བར་བའི་
ཆོག་གི་བར་གྱི་འདུ་ཤེས་དང། དེ་

དག་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་སྐྱུ་མ་བྱས་པ་འདི་ནི་ཡོད། མིག་སྐྱེས་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་སྐྱེས་དུ་སེམས་ཤིང། དེ་དག་ཇི་ལྟར་
མཐོང་བ་དང། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་

དུ་དེ་ལ་ཞུགས་ཀྱིས་མཚོགས་ཏུ་བཟུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྩོམ་པའི་ཞེས་ཚུལ་སུ་ཐ་སྐད་མི་འདོགས་གྱི། འདི་
ལྟར་དོན་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་སྦྱིར་

ཇེས་སུ་ཐ་སྐད་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་བྱིས་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་མི་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གང་དག་
བྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སེམས་འི་སྦྱི་

{@07A} ༩༩། འོར་གྲུང་པ། ཤེས་རབ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཛོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་
མངོན་པར་མི་ཤེས་

པ་དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་དང། འདུས་མ་བྱས་ཏེ་མཐོང་ངམ་ཐོས་ན། འདི་སྐྱེས་དུ་སེམས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་
པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་སྐྱེས་དུ་སེམས་

ཤིང། དེ་དག་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཞུགས་ཀྱིས་མཚོགས་ཏུ་བཟུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ནི་བདེན་གྱི་
གཞན་ནི་རྩོམ་པའི་ཞེས་ཚུལ་སུ་ཐ་སྐད་

འདོགས་པར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་བྱིས་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་བྱིས་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་མ་ཡིན་པ་བདེན་པ་མཐོང་བ།

ཤེས་རབ་འཕགས་པ་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་འདུས་
བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དེ་

མཐོང་ངམ་ཐོས་ན་འདི་སྟོམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྐར་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མེད་ཀྱི། གང་ལ་འདུས་བྱས་དང་། འ
དུས་མ་བྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་།

འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་གངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་
ནི་ཡོད། ལྷོ་རྣམ་པར་རྟོངས་

{@07B} པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་སྟོམ་དུ་སེམས་ཤིང་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་བཞག་གིས་མཚོན་ཏེ་
བཟུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ན་

རྒྱུན་པའི་ཞེས་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་ཀྱི། འདི་ལྟར་དོན་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་
དག་གིས་ཕྱིས་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་མི་དགོས་

པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བས་བརྗོད་དུ་མེད་
པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་། བརྗོད་དུ་མེད་

པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྗོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་མེད་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཟབ་དགོངས་

པ་པོས་པར་འགྲོལ་གྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྐྱས་སོ། །ཟབ་མེ་བྱིས་པའི་སྦྱོར་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། །བརྗོད་མེད་གཉིས་མིན་རྒྱལ་
བས་བསྟན་མཛད་ཀྱང་། །བྱིས་པ་གཏི་

སྤྲུལ་རྟོངས་པ་འདི་དག་ནི། །སྤྲུལ་བའི་སྤྲོས་ལ་དགའ་ཞིང་གཉིས་ལ་གནས། །མ་རྟོགས་པ་འམ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དག། །ལུག་དང་བ་ལང་དག་ཏུ་
ཡང་སྦྱེ་ཞིང་། །དེ་དག་ཤེས་པའི་སྤྲུལ་

དེ་བོར་ནས། །འིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་འགྲུང། །དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོ་ལོ། །དེ་ནས་བཙམ་
ལྟན་འདས་ལ་བྱང་

{@8A} །། །ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཙམ་ལྟན་འདས། རྩོམ་གྱི་དུས་རྒྱུས་ཀྱི་འིན་ཏུ་སྟེ་མ་
ཞིག་ན། འདི་ནས་འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གའི་རླུང་བདུན་ཅུ་ཅུ་བདུན་གྱི་བྱེམ་སྟེང་འདས་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེན་གྱི་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་འ-
ཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲགས་པ་ཅན་ཞེས་

བགྱི་བ་དེར་བདག་མཆིས་པའི་ཚོ། དེ་ན་བདག་གིས་ལུ་སྟེགས་ཅན་རང་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲུམ་ལྷག་བདུན་ཅུ་ཅུ་བདུན་འདི་ལྟ་སྟེ།
ཚོས་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་

མཚན་ཉིད་བསམ་པ་ལས་བརྒྱུམས་ནས་ས་སྟོགས་ཤིག་ན་མཆིས་ཤིང་འདུས་ནས་དེ་དག་ཚོས་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་སེམས་
པར་བགྱིད། འཇལ་བར་བགྱིད། ཉེ་

བར་རྟོག་པར་བགྱིད། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བགྱིད་ཀྱང་མ་རྟོགས་ནས་སྟོ་གྲོས་ཐ་དད་པ་ཡིད་གཉིས་ཅན། སྟོ་གྲོས་ངན་པ། ཚུད་པ་དང་འགྲུང་
པར་གྱུར་པ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་

ཁ་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོན་པ་བགྱིས། ཞེར་འདེབས་པ་བགྱིས། གཤམ་གཤམ་བགྱིས། མནན་པ་བགྱིས། ཚར་གཅད་པ་བགྱིས་ཏེ་སོ་སོར་མཆིས་པ་དག་
ཅིག་མཐོང་ནས། བཙམ་

ལྟན་འདས་བདག་འདི་སྟེ་མ་བགྱིད་དོ། །ཀྱེ་མ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་དག་བྱུང་བས་དོན་དམ་པ་རྟོག་གོ་
ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་

{@8B} །འདས་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བགྱི་བ་མཆིས་པ་ནི་ངོ་མཚར་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་ལགས་སོ་སྟེ་མ་བགྱིད་

ལགས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་འཕགས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །ཚོས་འཕགས་དེ་དེ་བཞིན་གོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རས་ནི་
དོན་དམ་པ་རྟོག་གོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་

དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་བསྟན་ཅིང་གསལ་བར་
བྱས། རྣམ་པར་སྤྱོད། གདགས་པར་བྱས།

རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ཅི་འདྲི་ལྟར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
ཀྱི་ཕན་ཚུན་རིག་པར་བྱ་བཞི། རྟོག་གོའི་

ོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཚོས་འཕགས། དེའི་སྤྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་སྤོང་གིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་
མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་

པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཚོས་འཕགས། གཞན་ཡང་དོན་དམ་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། རྟོག་གོ་ནི་མཚན་མའི་
ོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་འཕགས་

དེའི་སྤྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་སྤོང་གིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཚོས་འཕགས། གཞན་

{ @9A } རྟལ། །ཡང་དོན་དམ་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། རྟོག་གོ་ནི་བརྗོད་པའི་དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་འཕགས། དེའི་
སྤྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་

ཀྱང་སྤོང་གིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི། དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།
ཚོས་འཕགས། གཞན་ཡང་དོན་

དམ་པ་ནི་ཐ་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཚད་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤམ་ལ། རྟོག་གེ་ནི་ཐ་སྐྱོད་གྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་འཕགས། དེའི་ཕྱིར་
རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་ཁྲོད་ཀྱིས་

འདི་ལྟར་རྟོག་གེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཚེས་འཕགས།
གཞན་ཡང་དོན་དམ་པ་ནི་རྩོད་པ་

ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཚད་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤམ་ལ། རྟོག་གེ་ནི་རྩོད་པའི་དུལ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་འཕགས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་
ཀྱང་ཁྲོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གེ་

ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཚེས་འཕགས། འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན། རླུ་སྲུ་གང་ཟག་ཇི་སྟེན་

འཚོ་བའི་བར་དུ་ཚོ་བ་དང་ཁ་བའི་རོ་བསྟེན་བསྟེན་པས་ནི་སྤྱང་རྩི་འོ་འམ། ཤུལ་རའི་རོ་ལ་བརྟག་པའམ། རྗེས་སུ་དཔག་པའམ། མེས་པར་
མི་རྣམས་ལ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་

{ @9B } འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་མེས་པ། འདོད་པའི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་གདུངས་པ་ནི་ནང་གི་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་
བདེ་བ་གཟུགས་དང་། སྤྱོད་དང་། སྤྱི་དང་། རོ་དང་། རེག་

བྱའི་མཚོན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་ལ་བརྟག་པའམ། རྗེས་སུ་དཔག་པའམ། མེས་པར་མི་རྣམས་ལ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་མེས་
པ། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་མཚོན་པར་དག་འ

བས་ནི་ནང་གི་མི་སྤྱོད་པའཕགས་པའི་བདེ་བ་ལ་བརྟག་པའམ། རྗེས་སུ་དཔག་པའམ། མེས་པར་མི་རྣམས་ལ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་མཐོང་བ་དང་།
ཐོས་པ་དང་། བྱེད་གཟུང་བ་དང་། རྣམ་

པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་ལ་མེས་པ། ཐ་སྐྱོད་ལ་མཚོན་པར་དག་འབས་ནི་ཐ་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཚད་པ། འཇིག་ཚོགས་འཕོག་པའི་སྤུ་
ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟག་པའམ།

རྗེས་སུ་དཔག་པའམ། མོས་པར་མི་རྣམས་ལ། ཚོས་འཕགས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དུན་རིང་པོ་ནས་བདག་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
རྩོད་པ་ལ་བརྩོན་པ། རྩོད་པ་ལ་མངོན་

པར་དགའ་བས་ནི་བྱང་གི་སྐྱེ་མི་སྣེ་པ་དག་གི་དག་གིར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྩོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་བརྟག་པའམ། རྗེས་སུ་
དཔག་པའམ། མོས་པར་མི་རྣམས་ལ། །

ཚོས་འཕགས། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་གོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་རྟོག་གོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་བརྟག་
པའམ། རྗེས་སུ་དཔག་པའམ། མོས་

{@10A} ལ། །པར་མི་རྣམས་ལ། །དེ་ནས་མཚོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །སོ་སོ་རང་རིག་
མཚན་ཉིདོད་ལུལ་ཏེ། །བརྗོད་

དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྐད་ཡོངས་ཚད་པ། །རྩོད་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཚོས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་རྟོག་གོ་ཀྱང་ལས་འདས་མཚན་ཉིད། །ཚོས་འཕགས་ཀྱི་
ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གིས་འདི་རྟོག་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་གི་སྐད་དུ་འདི་

རྟོག་ཅེས་དོན་དམ་པ་ནི་སྤྲེལ་ ཟབ་པ། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་དགའ་བ་
ཡིན་ཞོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །ཇི་ཅོམ་

དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་དོ་མཚར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལ་བདག་གིས་ས་སྤྱོགས་ཤིག་ན།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མོས་

པསོད་པའི་ས་ལ་ཞུགས་པར་བརྟུ་མང་པོ་དག་ཅིག་འདི་ལྟ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། །དོན་དམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་ཉིད་

ལས་བརྒྱུ་ལས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་ནས་

མཆིས་ཤིང་མཆིས་ནས་འདུས་ཏེ་མཆིས་ནས་དེ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་འདི་རྒྱན་ཅིག་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་

{@10B} སོ་ཞེས་མཆི། ཁ་ཅིག་ནི་འདི་རྒྱན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་མ་ལགས་ཀྱི།
འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་

ཐ་དད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་མཆི། ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པའི་བློ་གྲོས་ཅན། ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་རྒྱན་དུ་གང་དག་དེ་རྒྱན་ཅིས་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་མཚན་

ཉིད་ཐ་དད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་མཆི་བ་དང་། གང་དག་དེ་རྒྱན་ཅིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་
སོ་ཞེས་མཆིས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་དེ་དག་ལས་གང་ནི་མེད་པར་མཆི་བ་ལགས། གང་ནི་ཤོ་བ་བེ་མཆིས་ལགས། གང་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་ལགས། གང་ནི་ཚུལ་
བཞིན་དུ་མ་ལགས་པར་ཞུགས་པ་

ལགས་ཞེས་མཆི་བ་དག་ཅིག་མཐོང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། མཐོང་ནས་ཀྱང་བདག་འདི་སྐྱམ་བཞིན་དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ལྟར་རོན་དམ་པ་འདུ་

བྱེད་རྣམས་དང་། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐུབ་མ་འཚལ་བ། གྲིས་པ་རྫོངས་པ།
མི་གསལ་བ། མི་མཁས་པ། ཚུལ་

བཞིན་མ་ལགས་པར་ཞུགས་པ་ལ་སྐྱབ་ལགས་སོ་སྐྱམ་བཞིན་ལགས་སོ། །དེ་རྒྱན་ཅིས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་

{@11A} ལམ་དགའ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དགའ་བ། དེ་དེ་བཞིན་གོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རིགས་
གྱི་བུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་

འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དགའ་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྲོ་བ་མི་ཤེས་
པ། བྱིས་པ་རྫོངས་པ། མི་གསལ་བ། མི་

མཁས་པ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ལ་སྐྱེས་ཡིན་གོ། །དེ་ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག །འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་སོ་
སོར་རྟོག་པ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་

རྟོགས་པ་འཇམ། དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག །གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་གྱི་
མཚན་ཉིད་དང། དོན་དམ་པའི་

མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་དེས་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
ཁོ་ནར་གྱུར་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དང།

བདེ་བ་བྲལ་ན་མེད་པའི་སྤྱད་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་ཡང་འགྱུར། བྲལ་ན་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྟོགས་
པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་གྱུར་འདུ་བྱེད་
གྱི་མཚན་མ་དང་མ་བྲལ་བར་

{@11B} འགྱུར། འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མ་དང་མ་བྲལ་བའི་སྲིད་བདེན་པ་མཐོང་བ་མཚན་མའི་འཚིང་བ་ལས་རྣམ་པར་འགྲོལ་བར་ཡང་
མི་འགྱུར། མཚན་མའི་འཚིང་བ་ལས་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་ན།

གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཚིང་བ་ལས་གྱུར་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར། འཚིང་བ་དེ་གཉིས་ལས་མ་གྲོལ་ན་བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲུབ་པ་དང།
བདེ་བ་བྲལ་ན་མེད་པའི་སྤྱད་ལས་འདས་

པ་ཐོབ་པ་འང་མི་འགྲུར། སྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་མི་འགྲུར་རོ། །སྲོ་གྲོས་
ཉིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཤག་གི་སྲིར་སོ་སོའི་

སྐྱེ་བོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནར་གྲུར་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་སྲན་མེད་པའི་སྲིར་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་
ཡང་མི་འགྲུར། སྲན་མེད་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་འགྲུར་བ་དེའི་སྲིར་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་མཚན་
ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་མི་རུང་སྟེ།

དེ་ལ་གང་དག་དེ་རྟེན་ཅེས་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི། རྣམ་གྲངས་དེས་
གསུང་གིས་འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་

ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྲོ་གྲོས་ཉིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཤག་གི་སྲིར་བདེན་པ་མཐོང་
བ་རྣམས་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་

{@12A} ཨ། །དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། བྲལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་མཚན་མའི་འཚིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་
གྱི། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་པ་

དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཚིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། འཚིང་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་

བ་སྲན་མེད་པའི་སྲིར་སྲིར་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་འགྲུར་བ་དང་། སྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་འགྲུར་བ་དེའི་

སྲིར་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱུང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་གང་དག་དེ་རྟེན་ཅེས་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་

ཐ་དང་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་ཁྲིད་གྱིས་འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་
མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སློ་

སློས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་གི། དེས་ན་
ཇི་ལྟར་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་

ཀུན་གསུམ་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་གསུམ་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་
གཏོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སློ་སློས་ཤིན་ཏུ་

{@12B} རྣམ་དག། གཞན་ཡང་ཏེ་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་འདྲ། དེས་ན་འདུ་བྱེད་གྱི་
མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་འི་

མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །སློ་སློས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག། གཞན་གིས་སྤྱིར་རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་གསུམ་ཉོན་མོངས་པའི་
མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུ་

བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་འི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་
པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱུར་

ཡང་མི་རུང་ལ། རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་པ་ཞེས་བྱུར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་
དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་པ་

ཞེས་ཟེར་བ་དང་། རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི། རྣམ་གྲངས་དེས་ན་ཁྲིད་གྱིས་འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་
ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་

པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སློབ་གྲོགས་ཤེས་ཏུ་རྒྱལ་དག། །ལམ་ལུ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང། །དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་
དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་ནི་

ལྟར་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་འདྲ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདྲ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱེ་
བྲག་མེད་པ་དང། །རྣམ་འབྱོར་པ་དག་འདྲ་བྱེད་

{@13A} ལྟ། །རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང། །ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་དང། །ཇི་ལྟར་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང། །ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གོང་དུ་
དོན་དམ་པ་ཡོངས་སུ་

འཚོལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ལམ་ལུ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང། །དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་འདྲ་
བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཚམ་དང།

དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཚམ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་མཚན་

ཉིད་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་གྲོགས་ཤེས་ཏུ་རྒྱལ་དག་གང་གི་ཕྱིར་འདྲ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། །བྱེ་བྲག་
མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང། །རྣམ་འབྱོར་

པ་དག་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང། །ཐོས་པ་དང། །བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གོང་དུ་དོན་དམ་པ་ཡོངས་སུ་
ཚོལ་བར་བྱེད་པ་དང། །དོན་དམ་པ་

ནི་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པ་དང། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དུས་
གཅིག་ཏུ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་

པ་དེའི་ཕྱིར་འདྲ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང། །དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། །ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱུང་མི་རུང་ངོ། །དེ་ལ་གང་དག་
དེ་སྐད་ཅེས་འདྲ་བྱེད་གྱི་

{@13B} མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། ཐ་དད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་གྲངས་དེས་ན། རྫོང་
གྲིས་འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་

གྱི། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སློབ་ལོ་ཤིང་ལྷ་རྟུ་རྣམ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དུང་གི་དཀར་པོ་ཉིད་ནི། དུང་དང་
མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ།

མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྐྱབ་མ་ཡིན་ནོ། །དུང་གི་དཀར་པོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གསེར་གྱི་ལེར་པོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁི་མང་
གི་སྐྱའི་སྟེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཁི་མང་གི་སྐྱ་དང་

མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་སྐྱབ་མ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ཀ་རུ་ནག་པོའི་དྲི་ཞིམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཨ་ཀ་རུ་
ནག་པོ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་

པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྐྱབ་མ་ཡིན་ནོ། །ན་ལེ་ཤམ་གྱི་ཚ་བ་ཉིད་ཀྱང་ན་ལེ་ཤམ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའ
མ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་

སྐྱབ་མ་ཡིན་ནོ། །ན་ལེ་ཤམ་གྱི་ཚ་བ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཨ་རུ་རའི་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་བལ་གྱི་འདའ་
བའི་འཇམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཤིང་བལ་གྱི་འདའ་

བ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྐྱབ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མར་ལ་མར་གྱི་སྟོང་
ལུ་འང་མར་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་

{@14A} ༣༡ །པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྐྱབ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་
མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཟག་པ་

དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་

ཡིན་པ་ལམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་

གདགས་པར་སློབ་མ་ཡིན་ཞོ། །སློབ་ལོན་ཉེ་མ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་།

འདོད་ཆགས་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ལམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སློབ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་
བཞིན་དུ་ཞེ་སྒྲུང་དང་། གཏི་སྟུག་

གི་འང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །སློབ་ལོན་ཉེ་མ་དག་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མཚན་
ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ལམ།

མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་མི་བཟོད་དོ། །སློབ་ལོན་ཉེ་མ་དག་ངས་ཞི་དེ་ལྟར་དོན་དམ་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
པ། རྟོགས་པར་དགའ་བ།

མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ།
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་

{@14B} རྒྱས་ནས་ཀྱང་བསྟན་ཅིང་གསལ་ལ་བར་བྱས། རྣམ་པར་སྟེ། གདགས་པ་བྱས། རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྟུལ་ཏོ། །

འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ཞི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ཡང་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། །སྟེ།

བཤོ་ཡི་ལྟག་མཐོང་དང་། །ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཞི། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཚིང་བ་དང་། །མཚན་མའི་འཚིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འ
གྱུར། །སློབ་ལོན་ཉེ་མ་དག་གི་

ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། །། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ན་གང་དག

མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་ཟློན་ཅིང་ཤེས་པ་བདུན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཇི་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཤེས། རྒྱུད་གྱིས་སེམས་ཅན་
གྱི་ཁམས་ན་གང་དག་མངོན་པའི་ར་

རྒྱལ་མེད་པར་ཤེས་པ་བདུན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཇི་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཤེས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས།
བདག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་

དག་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་མ་མཆིས་པར་ཤེས་པ་བདུན་སྟོན་པར་བགྱིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཉུང་ཤེས་ཤིག་མཆིས་པར་འཚེལ་ལགས་གྱིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་གིས་སེམས་

{ @15A } ལྟ། །ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་ཟློན་ཅིང་ཤེས་པ་བདུན་སྟོན་པར་བགྱིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་
ཚང་མ་མཆིས། གངས་མ་

མཆིས། བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པར་འཚེལ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་དུས་གཅིག་ཅིག་ན། དགོན་པ་ནགས་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ན་
མཆིས་པའི་ཚོ། དེ་ན་བདག་གི་ཉེ་

འཁོར་ན་དགོས་པར་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཅིག་ཀྱང་དགོན་པ་ནགས་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ན་རྟེན་ཅིང་གནས་ལགས་ཏེ། བདག་གིས་སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་ཚོ།
དགོས་པར་ཕན་ཚུན་ནས་མཆིས་ཤིང་

མཇུག་ནས། ཚོས་རྣམ་པ་སྐྱོ་ཚོགས་དམིགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟོན་པས་ཤེས་པ་བདུན་སྟོན་པར་བགྱིད་དེ། དེ་ན་ཁ་ཅིག་ནི་སྤང་པོ་
དམིགས་པ་དང་། སྤང་པོའི་མཚན་

མ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་པོའི་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་པོའི་འཇིག་པ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་པོ་འགོག་པ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་པོ་འགོག་
པ་མངོན་དུ་བགྱིད་པ་དམིགས་

པས་ཤེས་པ་བརྗོད་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ལྷུང་པོ་དམིགས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དམིགས་པས། ཁ་ཅིག་རྟེན་ཅིང་འ
བྱེད་པར་འབྱུང་བ་དམིགས་པས་

ཤེས་པ་བརྗོད་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་ཟས་དམིགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་མཚན་མ་དམིགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་འ
ཇིག་པ་དམིགས་པ་དང་།

{@15B} ཟས་འགོག་པ་དམིགས་པ་དང་། ཟས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བགྱི་བ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྗོད་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་བདེན་པ་
དམིགས་པ་དང་། བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དམིགས་

པ་དང་། བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་སྤངས་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་མངོན་དུ་བགྱི་བ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་
པ་སྐྱོམ་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་

བརྗོད་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་ཁམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་མཚན་མ་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དམིགས་པ་
དང་། ཁམས་དུ་མ་དམིགས་པ་དང་།

ཁམས་འགོག་པ་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བགྱི་བ་དམིགས་པས་ཤེས་པས་བརྗོད་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་བྲན་པ་ཉེ་བར་
བཞག་པ་དམིགས་པ་དང་། བྲན་

པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་མཚན་མ་དམིགས་པ་དང་། བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་མི་མཐུན་པའི་སྤོགས་དང་། གཉེན་པོ་དམིགས་པ་དང་། བྲན་པ་ཉེ་
བར་བཞག་པ་བསྐྱོམ་པ་དམིགས་

པ་དང་། བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང་། བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱུད་པ་དང་། སྐར་
ཞིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཞིང་

རྒྱས་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྗོད་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་ནི་ཡང་དག་པར་

སྲིད་བ་རྣམས་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་

{@16A} ཨྱི་རྒྱུ་འཕྲུལ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། རྩོལ་ས་རྣམས་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། ལ་ཅིག་ནི་འ
ཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་

པ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་མཚན་མ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་མི་མཐུན་
པའི་སྲོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དམིགས་

པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྐྱོམ་པ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་མ་སྐྱེས་བ་སྐྱེ་བ་དམིགས་
པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་

ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྲུལ་ཁེད་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཁེད་རྒྱས་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བདེ་སྲོད་
པར་བགྱིད་པ་དག་མཐོང་ལགས་

སོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་བདག་འདི་སྐྱེས་བགྱིད་དེ། ཚོད་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་ནི་ཚོས་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་སྤོན་པས་ཤེས་
པ་བདེ་སྲོད་པར་བགྱིད་ཅིང་། འདི་

རྣམ་དོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་འཚལ་བས། ཚོད་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་ནི་མཛོན་པའི་རྒྱུ་ཅན། མཛོན་པའི་ར་
རྒྱུ་ལ་གྱིས་མཛོན་དུ་ཟློན་ཅིང་ཤེས་པ་

བདེ་སྲོད་པར་བགྱིད་པ་ཤ་སྟག་ལགས་སོ་སྐྱེས་བགྱིད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གང་གི་སྤྲད་དུ་འདི་སྤྲད་ཅེས་
དོན་དམ་པ་ནི་ལྟ་བུ། ཟབ་པ། རྟོགས་

{@16B} པར་དགའ་བ། མཚོག་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ་བ། ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་ཅོམ་དུ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་དོ་

མཚོར་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། རོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚོན་ཉིད་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ལ།
ལྷགས་པ། དགོས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ལགས་ན། འདི་ལས་སྤང་རོལ་པའི་སྤྲུལ་གསེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟོས་ཀྱང་ཅི་འཚོལ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱེལ་པ། རབ་

འབྱོར། དེ་དེ་བཞིན་གོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ངས་ནི་རོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚོན་ཉིད་ལྟ་བུ། མཚོག་ཏུ་སྲ་བ། ཟབ་པ། མཚོག་ཏུ་
ཟབ་པ། རྟོགས་པར་དགའ་བ།

མཚོག་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ་བ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་བསྟན་ཅིང་གསལ་ལ་བར་
བྱས། རྣམ་པར་སྤྱེ། གདགས་པར་

བྱས། རབ་ཏུ་བསྟན་གོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། ལུང་རྣམས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་རྣམས་རོན་དམ་པ་ཡིན་
པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅིང་། རབ་

འབྱོར། ལྷོ་མཚེད་རྣམས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་རྣམས་དང་། བདེན་པ་རྣམས་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་། དྲན་པ་ཉི་
བར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་

{@17A} ༡༡། །དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་དང་། རླུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། རྟོགས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཡན་ལག་རྣམས་དང་། རང་

འབྱོར། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་
པའི་སྤྱིར་རོ། །ལུང་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་

པར་དག་པའི་དམིགས་པ་དེ་འང་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པ་སྟེ། མཚོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་གོ། །ལུང་པོ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་
མཚེད་རྣམས་ནས། འཕགས་པའི་

ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་བར་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་དེའང་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
རབ་འབྱོར། རྣམ་གྲངས་དེས་ན་

ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར། གཞན་
ཡང་དག་སྟོང་རྣམ་འབྱོར་དཔེ་ནི་

སྤང་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་ཚོས་བདག་མེད་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་
རྣམས་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མཚེད་རྣམས་དང་།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་རྣམས་དང་། བདེན་པ་རྣམས་དང་། སྤྲོ་བ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་
རྣམས་དང་། ཇུ་འཕྲུལ་གྱི་རྟེན་

{@17B} པ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་རྣམས་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ་སོ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱུད་པ་སོ་སོ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ།

བདག་མེད་པ། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་གྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་

ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་བྱེད་དེ། རབ་འབྱོར། རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་
པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་

དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་སྤང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཚེད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་
དང་། བདེན་པ་དང་། ཁམས་

དང་། སྤྲོ་བ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་། ཇུ་འཕྲུལ་གྱི་རྟེན་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་

ལག་འདི་དག་ཕན་ཚུན་མཚན་ཉིད་

ཐ་དད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཕན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཤམ་ཏེ། ཚོས་དེ་དག་གི་དེ
བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཚོས་བདག་

མེད་པའང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ། ཚོས་བདག་མེད་པའང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་

{@18A} ཨྱ། །ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་དོན་

དམ་པ་གཞན་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཅའ་འདོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་འབྱོར། གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ། ཚོས་བདག་མེད་པ་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་

བྱས་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དེའི་སོན་དམ་པ་གཞན་ཡོངས་སུ་བཅའ་འདོགས་ཀྱི་དེ
བཞིན་གཤམ་པ་རྣམས་བྱུང་

ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཉག་པ་ཉག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་ཚོས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་
ཉིད་དབྱིངས་དེ་ནི་རྣམ་པར་གནས་

པ་ཁོན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རབ་འབྱོར། རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་ཁྲོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་
དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་

བྱའོ། །རབ་འབྱོར། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། བམ་མཁའ་ཞི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དུ་མ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་མེད་པ་འགྱུར་བ་

མེད་པ་སྟེ། བམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རབ་འབྱེད། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་
བམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་

{@18B} ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །དོན་དམ་དེ་
ནི་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྒྱལ་གཅིག་མཚན་ཉིད་སངས་

རྒྱས་གསུང་། །དེ་ལ་གང་དག་ཐ་དད་ཀུན་རྟོག་པ། །དེ་དག་ང་རྒྱལ་གནས་པ་སྐོངས་པ་ཡིན། །རབ་འབྱེད་གྱི་ལུ་སྟེ་བཞི་པའོ། །།དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཡངས་པས་ལྷོ་བ་ལྷོས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བགྲི་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཇི་ཅོམ་གྱིས་ན་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་

དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པར་

འདོགས་ན་འང་ཇི་ཅོམ་གྱིས་འདོགས་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཡངས་པ་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །སྟོ་

གྲོས་ཡངས་པ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྐྱིད་བརྩེ་བ་དང་། ལྷ་དང་མིར་བཅས་
པའི་སྐྱེ་དགའའི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་

{@19A} ལྟ། །བདེ་བའི་ཕྱིར་ལྷགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཁྱོད་དོན་འདི་ཉིད་འདྲི་བར་སེམས་པ་ནི་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །སྟོ་
གྲོས་ཡངས་པ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་

ཅིག་དང་། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁལ་པ་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །སློབ་མོས་ཡངས་པ། འགྲོ་བ་རྒྱལ།
གི་འཁོར་བ་འདི་ན་སེམས་ཅན་

གང་དང་གང་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་གང་དང་གང་དུ་འདྲོ་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ནས་སུ། ཡང་ན་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་འཇམ། ཡང་ན་སྲོད་གཤེར་
ལས་སྐྱེ་བའཇམ། ཡང་ན་རྫུས་ཏེ་

སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་སུ་ལུས་མངོན་པར་འགྲུབ་ཅིང་འགྲུབ་བར་འགྲུབ་བ་དེར་དང་པོར་འདི་ལྟར་ལེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་རྟེན་དང་བཅས་པའི་
དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལེན་པ་དང་།

མཚན་མ་དང་མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བྲ་སྟངས་འདོགས་པའི་སློབ་པའི་བག་ཆགས་ལེན་པ་ལ་རྟེན་ནས། ས་པོན་ཐམས་ཅད་པའི་སེམས་
རྣམ་པར་སྤྲིན་ཅིང་འཇུག་ལ།

རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བ་དང་ཡངས་པར་འགྲུབ་རོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ནི་ལེན་པ་གཉི་གཡོད་ལ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
ཁམས་ན་ནི་ལེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་

དོ། །སློབ་མོས་ཡངས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེས་ལུས་འདི་བཟུང་ཞིང་སྤངས་པའི་
སྐྱེར་རོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་

{@19B} ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ལུས་འདི་ལ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པའི་དོན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱོར་
བར་བྱེད་པའི་སྐྱེར་རོ། །སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་

ལྟར་དེ་ནི་གཟུགས་དང་། སྐྱ་དང་། སྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཚོས་ཀུན་ཏུ་བསགས་པ་དང་། ཉེ་བར་བསགས་པ་ཡིན་པའི་སྐྱེར་རོ། །སློབ་
མོས་ཡངས་པ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་གནས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་རྒྱལ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བ་དང་། སྐྱ་དང་། ལྷེ་དང་།

ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་དག་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ།
མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་

དང་ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། རྒྱལ་མཚུངས་པོ་ད་ཡུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ། །སློབ་གྲོས་
ཡངས་པ། དེ་ལ་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་སྣ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། ལུས་ཀྱི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། རྒྱལ་མཚུངས་པོ་ད་ཡུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་མིག་གི་

{@20A} ༩། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ན་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོད་ཡུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

གཅིག་ཁོ་ན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་གཉིས་སམ། གསུམ་མམ། བཞི་ལྷན་ཅིག་གམ། ལྷ་ཚར་ལྷན་ཅིག་འ
བྱུང་ན་འད་དེར་རྣམ་

པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷ་པོ་དག་དངོད་ཡུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་གཅིག་ཁོ་ན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ངོ། །
སློབ་གྲོས་ཡངས་པ། འདི་ལྟ་

སྟོ། དཔེར་ན། ཚུའི་རླུང་ཚེག་པོ་འབབ་པ་ལ་གལ་ཏེ་རླབས་གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན། རླབས་རླུང་གཅིག་ཁོ་ན་འ
བྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་རླབས་གཉིས་

སམ། གཤམ་ཏེ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན། རྒྱལ་སྐྱོད་མང་པོ་དག་འབྱུང་ཞིང་ཚུའི་རྒྱུ་དེ་རང་གི་
རྒྱུ་གྱིས་རྒྱུ་འཆད་པར་ཡང་མི་

འགྱུར་ལ། ཡོངས་སུ་ཟུང་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །མེ་ལོང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཤིང་ཉེ་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་འང་གཤམ་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་
གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་

པར་གྱུར་ན། གཟུགས་བརྟན་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་རོ། །གཤམ་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་སམ། གཤམ་ཏེ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་
ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན།

{@20B} གཟུགས་བརྟན་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་འབྱུང་ཞིང་མེ་ལོང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའ
ང་མ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་རྒྱུར་བར་ཡང་མི་མངོན་ནོ།།

སྤྱོ་གྲོས་ཡངས་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྟུ་བྱང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་གནས་ནས། གཤམ་ཏེ་མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལན་གཅིག་

འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་འང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལན་གཅིག་འབྱུང་རོ། །གཤམ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཚོགས་ལྡེ་ཆར་གྱི་བར་དག་ལན་གཅིག་

འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་འང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡེ་ཆར་ལན་གཅིག་འབྱུང་རོ། །སྤྱོ་གྲོས་ཡངས་པ་དེ་རྟུ་བྱང་
རྒྱུ་མེས་སྐྱོད་དཔལ་ཚོས་གྱི་ལུགས་ཤེས་

པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཚོས་གྱི་ལུགས་ཤེས་པ་ལ་གནས་ནས། མེས་སྐྱོད་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁའ་པ་ཡིན་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤམ་ཏེ་ལྟོ་བྱང་རྒྱུ་མེས་

དཔལ་མེས་སྐྱོད་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁའ་པར་འདོགས་ན་དེ་ཅུ་གྱིས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འདོགས་
སོ། །སྤྱོ་གྲོས་ཡངས་པ། གང་གི་

ཕྱིར་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནང་གི་སོ་སོ་ནང་གི་ལེན་པ་མི་མཐོང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་ལ། དེའང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་
བཞིན་དུ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ཡང་

{@21A} ལྟ། མི་མཐོང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། བསགས་པའང་མི་མཐོང་། སེམས་ཀྱང་མི་མཐོང་། མིག་ཀྱང་མི་
མཐོང་། གཟུགས་ཀྱང་

མི་མཐོང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། རྣ་བའང་མི་མཐོང་། སྤྱའང་མི་མཐོང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། སྤྱའང་
མི་མཐོང་། སྤྱའང་མི་མཐོང་།

སྤྱའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། ལྷེའང་མི་མཐོང་། རོའང་མི་མཐོང་། ལྷེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། ལྷེས་ཀྱང་མི་མཐོང་། རེག་
བྱའང་མི་མཐོང་། ལྷེས་

ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། སློ་གྲོས་ཡངས་པ། གང་གི་ཕྱིར་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནང་གི་སོ་སོ་རང་གི་ཡིད་ཀྱང་མི་མཐོང་། ཚོས་
རྣམས་ཀྱང་མི་མཐོང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་

པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་ལ། དེའང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་

བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པར་འདོགས་སོ།
།སློ་གྲོས་ཡངས་པ། དེ་ཚམ་གྱིས་

ན་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་།

{@21B} རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པར་འདོགས་ནའང་དེ་ཚམ་གྱིས་འདོགས་སོ། །དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེའི་ཚོ་

ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱི་ལོ་འདི་། །ཡིན་པའི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ལྷན་། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་བོའི་སྐྱེད་ལྗང་ལབ་བཤ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །བྲིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་
ཞེ་དེ་མ་བསྟན། །སློབ་ཤོས་ཡངས་པའི་

ལེའུ་སྟེ་ལྲ་པའོ། །།དེ་རྣམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལུ་བ་ལུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་
ཚུབ་སེམས་

དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བགྲིན། བཅོམ་ལྡན་འ
དས། ཇི་ཅོམ་གྱིས་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་
པར་འདོགས་ནའང་ཇི་ཅོམ་གྱིས་འདོགས་

ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱི་ལོ་འདི་།
།ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་སྤོད་དེ་ལྟར་

སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཐན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྦྱིང་བ་ཅུང་དང་། ལྷ་དང་མིར་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགའི་དོན་དང་། ཐན་
པ་དང་བདེ་བའི་སྦྱིར་ལུགས་ཏེ། དེ་

{@22A} ཅུ། །བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤོད་དོན་འདི་ཉིད་འདི་བར་སེམས་པ་ནི་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེའི་
སྦྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། ཚོས་

རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་སྤོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་
ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། ལྷན་

བརྟམས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བརྟམས་པའི་

མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཇི་ཅོམ་དུ་རྗེས་སུ་བསྟན་གདགས་པའི་སྤྱིར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བཀའ་ཏུ་མིང་དང་བདར་རྣམ་པར་བཞག་
པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་

འབྱུང་གནས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འ
དི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ལ། འདི་

སྟེས་པའི་སྤྱིར་འདི་སྟེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སྤྲུག་བསྟུལ་གྱི་སྤང་པོ་ཚེན་པོ་འདི་འ
བར་ཞིག་པོ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་

རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་
བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བྱང་

{@22B} རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་པའི་རྒྱ་དང་། ལེགས་པར་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་རྩལ་དེ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པ་
གོམས་པར་བྱས་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པས་ཀྱང་བློན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
སྟེས་བྱ་གང་ཟག་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་

ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྟོན་ཚགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཀུན་བརྟམས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
དེ་ཉིད་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་མཚན་མསྟན་ཤང་

འཛིངས་པའམ། སྤྱང་མའམ། ཏིལ་གྱི་འབྱུང་འམ། རྩོན་པོའི་མཚན་མའམ། སེར་པོའི་མཚན་མའམ། དམར་པོའི་མཚན་མའམ། དགའ་པོའི་
མཚན་མསྟན་བར་གྱུར་པ་དེ་

ལྷ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚོན་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིག་
ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་མིག་ལ་རབ་རིབ་

ཀྱི་སྐྱོན་ཆགས་པ་དང་བལྟ་བར་གྱུར་པ་ན། མིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དུལ་ལ་མ་ཞོར་བའོ་དུལ་ལ་དེ་ལྷ་བུར་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་
མཚོན་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡོན་

ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན། །ལེལ་ལིན་ཏུ་གསལ་ལ་བ་ནི་གང་གི་ཚོ་ཚོན་སྡོན་པོ་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་ནི་ཞོར་དུ་རིན་པོ་ཆེ་
ཡན་དེ་རྟེན་པ་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་

{@23A} ལྷ་བུར་སྐྱང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡན་དེ་རྟེན་པ་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོར་ལོག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་
སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་

ཚོངས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཚོ་ཚོན་དམར་པོ་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་ནི་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་པདམ་རྫ་ག་ལྷ་བུར་སྐྱང་བར་འགྱུར་ཞིང་།
ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་པདམ་རྫ་ག་ཏུ་ལོག་པར་

འཛིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཚོངས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཚོ་ཚོན་ལྡང་ཁུ་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་ནི་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
མཁུ་དེ་ལྷ་བུར་སྐྱང་བར་འགྱུར་ཞིང་།

ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མཁུ་དེ་ལོག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཚོངས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཚོ་ཚོན་སེར་པོ་དང་ཕྱད་པར་
གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་ནི་གསེར་ལྷ་བུར་

སྐྱང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གསེར་དུ་ལོག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཚོངས་པར་བྱེད་དོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་
ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན། །ལེལ་ལིན་

ཏུ་གསལ་ལ་བ་ཚོན་དང་ཕྱད་པ་དེ་ལྷ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚོན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་བག་ཆགས་སུ་བལྟ་

བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་

ནོ། །ཞེས་ཞིན་ཏུ་གསལ་ལ་བ་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཨན་ད་རྟེན་ལ་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། པདམ་རྩ་ག་དང་། མཚན་དང་། གསེར་དུ་ལོག་
པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་

{@23B} གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་བཟོ་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
ནོ། །ཞེས་ཞིན་ཏུ་གསལ་ལ་བ་དེ་ཉིད་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་

གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་བཟོ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། །ཞེས་ཞིན་ཏུ་གསལ་ལ་བ་ཉིད་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཨན་ད་རྟེན་ལ་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་
པོ་དང་། པདམ་རྩ་ག་དང་། མཚན་དང་།

གསེར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེར་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་བྱུག་ཐེར་བྱུག་གི་དུས་སུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་
གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། ཀུན་

བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་བྱུག་ཐེར་བྱུག་གི་དུས་སུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་པ་ལྟ་བུར་

བྱའོ། ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་མཚན་མ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཞེས་སོ། །
འགཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་

བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཞེས་སོ། །འགཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་
ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་

ཉིད་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་

{@24A} ཨྲི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་མཚན་ཉིད་མེད་
པའི་ཚོས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་

བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ན། ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚོས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་

ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ན། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚོས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོན་
ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔས་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་

ཚོས་རབ་ཏུ་སྤོང་བོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚོས་རབ་ཏུ་སྤངས་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚོས་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ཏེ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས།

གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་
གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡང་

{@24B} དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བྱང་
བའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་

ལ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚོས་རབ་ཏུ་སྤོང་
ཞིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་

ཚོས་རབ་ཏུ་སྤངས་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་འདོགས་ན་འང་དེ་ཙམ་གྱིས་འདོགས་སོ། །དེ་ནས་བཙུག་
ལྷན་འདས་གྱིས་དེའི་ཚོམ་གསུབ་ཅན་པ་

འདི་དག་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ནི་རབ་ཤེས་ན། །ཤུན་ནས་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་ཚོས་སྤོང་འགྱུར། །ཤུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཚོས་ནི་རབ་སྤངས་ན། །ཞིན་ཏུ་

རྣམ་དག་མཚན་ཉིད་ཚོས་ཐོབ་འགྱུར། །སྐྱེ་བོ་བག་མེད་ཉེས་བཙུག་ལེ་ལོ་ཅན། །འདྲུ་བྱེད་སྐྱོན་ལ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ། །བརྟན་མེད་གཡོ་བ་
ཡོད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །རབ་ཏུ་

ཉམས་པས་སྤོང་བཅེར་བྱ་བ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་པའོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
དོན་དམ་ཡང་

{@25A} ༢༡ །དག་འཕགས་གྱིས་འདི་རྒྱན་ཅེས་གསལ་ཏེ། །བཙུག་ལྷན་འདས། འདི་ན་བདག་གཅིག་ལྟ་དཔེ་བཞི་ཞིག་ན་མཚིས་པའི་
ཚོ། སེམས་ཀྱི་ཡོངས་

སུ་རྟོག་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ལགས་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སྤང་བོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྲུལ། སྐྱེ་
བའི་མཚན་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་

མཚན་ཉིད་དང་། སྤང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་བཀའ་སྤྲུལ། སྤང་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཚན་རྣམས་དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་

རྣམས་ཀྱི་ཡང་བཀའ་སྤྲུལ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྲུལ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་

དང་། སྤང་བ་དང་། མངོན་

དུ་བཞི་བ་དང་། བསྐྱོམ་པ་འང་བཀའ་སྤྱུལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ།
ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་

ཉིད་དང་། ཁམས་དུ་མ་ཉིད་དང་། སྤང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འང་བཀའ་སྤྱུལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བྲན་པ་ཉེ་བར་
བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ། མི་མཐུན་པའི་སྤྱོགས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་
གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱུད་པ་དང་། སྤྲོད་ཞིང་

{@25B} འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་
སྤོང་བ་རྣམས་དང་། རྩེ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་རྣམས་དང་།

དབང་པོ་རྣམས་དང་། ལྟོབས་རྣམས་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་འང་བཀའ་སྤྱུལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་འ
ཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ། མི་མཐུན་པའི་སྤྱོགས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་
གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱུད་པ་དང་། སྤྲོད་

ཞིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ། ཚོས་ཐམས་
ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞེད་

མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་བཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དགོངས་ནས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་

པ། ཚེས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཀའ་སྤྱི་ལ་
སྤྲུལ་བཀྱིད་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་

གྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཚེས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ། ཚེས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ། རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདས་

{@26A} ཟླ། །པ་ཞེས་བཀའ་སྤྱི་ལ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ལྷུ་ལགས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་།
བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱི་ལ་ཏེ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱོད་གྱི་སེམས་གྱི་ཡོངས་སུ་
རྟོག་པ། དགོ་བ་ཚུལ་བཞིན་སྐྱེས་པ་

ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་
སྤྲིང་བརྩེ་བ་དང་། ལྷ་དང་མིར་བཅས་

པའི་སྐྱེ་དགའི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ལུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དོན་འདི་ཉིད་འདྲི་བར་སེམས་པ་ནི་ཡང་ཁྱོད་ལེགས་
སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས།

དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། རས་ཅི་ལས་དགོངས་ནས་ཚེས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཚེས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞིན་མ་
ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། རས་ཚེས་རྣམས་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།

མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས་ཚེས་ཐམས་ཅད་
རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་བསྟན་

{@26B} ཏོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་

མིང་དང་བརྟར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དོན་

དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྒྱུན་

གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར། སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་

དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་གང་དག་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་

དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་

སུ་བསྟན་ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས།

{@27A} ཨ། །གཞན་ཡང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའང་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་

དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་དག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ།

དོན་དམ་པ་ཞི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན། བཀ་མཁའ་འཇིགས་ཏེ་གཞི་

ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ཞི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བཟོ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱུ་མ་བྱས་པ་ཇི་
ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ཞི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་བཟོ་བར་བྱ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་གཅིག་ཀྱང་བཟོ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་
ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། བཀ་མཁའ་འཇིགས་

གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ཞི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
ལས་ཚེས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་

དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་གཅིག་བཟོ་བར་བྱས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་
དགོངས་ནས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་

{@27B} ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས། ངས་ཚེས་
ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞི་དམ་ནས་ཞི་

བཏོན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱུ་འཇུག་ལས་འདས་པའི་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅི་འདྲི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞི་མ་སྐྱེས་

པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞི་མ་འགགས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞི། གཞི་དམ་ནས་ཞི་བ་ཡིན། གཞི་དམ་
མ་ནས་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞི་རང་བཞིན་

གྲིས་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྲིས་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འ
དར་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེའི་སྤྱིར་

མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྲིས་
ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་བསྟན་

ཏོ། ། འདོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལས་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོན་མ་

ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྲིས་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་བསྟན་ཏོ། ། དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྟག་

{@28A} ལ། ། རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དུ་འདུས་མ་
བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་བལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་གྲིས་རྣམ་པར་གནས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་

སྤྱིར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བའི་སྤྱིར་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྲིས་
ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལས་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ།
གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྲིས་

ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་བསྟན་ཏོ། ། འདོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་
བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་གྲིས་

ཐ་དང་པར་མཐོང་ཞིང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དང་པར་མཐོང་ན། དེའི་སྒྲིབ་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམས་པ་གསུམ་

མི་འདོགས་ཀྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་བརྟགས་ནས།
གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་

{@28B} གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐ་སྐད་འདོགས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐ་སྐད་འ
དོགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཐ་སྐད་བརྟགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་

པའི་སེམས་ཐ་སྐད་བརྟགས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་འཇམ། ཐ་སྐད་བརྟགས་པ་བག་ལ་ཉལ་གྱིས་གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ནོ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱ་དེ་དང་། རྒྱུན་དེས་སྤྱི་

མ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་དེ། གཞི་དེས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པར་འགྱུར། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་

དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡུན་རིང་པོ་ཡང་ན་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་རྣམས་དང་།
ཡང་ན་དུད་འགྲོ་རྣམས་སམ། ཡང་ན་

ཡི་དམགས་རྣམས་སམ། ཡང་ན་ལྷ་རྣམས་སམ། ཡང་ན་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་སམ། ཡང་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུག་ཅིང་འཁོར་བར་འ
གྱུར་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་

སྤྱིར་རོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དང་པོ་ཉིད་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ། སྤྱིབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ།

རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ། མོས་པ་མི་མང་

{@29A} ལ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་ལ་ནིང་སྐྱེ་བའོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་
བརྩམས་ནས་ཚོས་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་གིས་

ཚོས་དེ་བོས་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཤིང་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དང་། ཡིད་བརྟེན་དུ་མི་རུང་
བ་ཉིད་དང་། འགྲུར་བའི་ཚོས་ཉིད་དུ་ཤེས་

ནས་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་སྡང་བར་བྱེད། སྐྱོ་བར་བྱེད་དོ། །ཡིད་སྡང་བར་བྱས། སྐྱོ་བར་བྱས་ནས་སྤྲིག་པ་ལས་སྤྱིར་སྐྱོག་སྤྱོད་དེ་
དག་སྤྲིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་བྱེད་

ཅིང་དགོ་བ་ལ་བསྟེན་པར་བྱེད་དོ། །དགོ་བ་ལ་བསྟེན་པའི་རྒྱུས་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེད་དོ། །སྤྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་བ་
རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་དོ། །རྒྱུད་

ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པར་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །གཞི་དེས་མོས་པ་མང་ཞིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་
པར་འགྲུར་དོ། །དེ་དག་དེ་ལྟར་དགོ་

བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བའོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

ཉིད་དང་། རོན་དམ་པ་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམས་པ་གཉིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པས། འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་
པར་སྐྱོ་བར་མི་འགྲུར། ཡང་དག་པར་

{@29B} འདོད་ཚགས་དང་བྲལ་བར་མི་འགྲུར། ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མི་འགྲུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྲུར། ལས་ཀྱི་ཀུན་

ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བས།
ཡང་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་དེ་དག་ལ་འདི་ལྟ་

སྟེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་འདི་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་
དག་པར་སྐྱོབ་བར་བྱ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བཟུལ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་

བསྐྱེད་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་ཚོས་སྟོན་ཏེ། །དེ་དག་གིས་ཚོས་དེ་ཐོས་ནས་གཞན་གྱི་དབང་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་

ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་མོས་པར་བྱེད། རབ་ཏུ་རྣམ་

པར་འབྱེད་པར་བྱེད། ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་ལྟ་སྟེ། བསྟན་བཅུགས་པས་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱོས་པའི་ཤེས་པ་བསྟན་
བཅུགས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་ཐ་

{@30A} ལྟེ། །སྟན་བཤམས་ལ་ཉམ་མེད་པའི་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། ཚོ་འདི་ལ་ཤེས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་
ལ་རྒྱད་ཡང་དག་པར་ཚད་པས་

འགོག་པར་བྱེད་དེ། གཞི་དེས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་སྐྱོབ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡང་དག་
པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཉོན་

མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་
བར་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས།

དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་འདི་ཉིད་དང་། སྐྱབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་
པའི་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པ་འཐོབ་

པར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
ལམ་འདི་ཉིད་དང་། སྐྱབ་པ་འདི་ཉིད་

ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་འདི་ནི། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་

ལམ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་དག་པ་གཅིག་སྟེ། གཉིས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ངས་དེ་ལས་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་བྱ་བ་སྟེ།
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་

{@30B} རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སྣ་
ཚོ་གས་དག་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་

ཉམ་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གང་ཟག་ཞི་བའི་བསྐོད་པ་གཅིག་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྣང་
པོ་ལ་བཞག་སྟེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱུང་མི་རྣམས་། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་དེ་ཞེ་སྣང་རྩེ་ལེན་ཏུ་ཚུང་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལེན་ཏུ་འ
ཇིགས་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་རིགས་དམན་པར་

ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་རྩེ་ལེན་ཏུ་ཚུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱང་བ་ལ་ལེན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་
ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལེན་ཏུ་འཇིགས་པ་དེ་བཞིན་

དུ་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལེན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པས་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱང་བ་ལ་ལེན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པས་པར་དང་། འ

དུ་བྱེད་མཛོད་པར་འདུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་

འཛིན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ཞི་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ངས་མ་བསྟན་ཞོ། །དེའི་སྤྱིར་ཞི་བའི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་སྤུ་པ་ཞེས་
བྱེད། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ཞི་ངས་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཞི་ཉོན་མོངས་བའི་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

{@31A} ཨྱ། །བསྐྱེད་ལ་ཞུ། འེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཞི་དང་པོར་བདག་གི་དོན་ལ་སྦྱོར་བའ
ི་རྣམ་པས་ཉོན་མོངས་པའི་

སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདོགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕམས། འདི་
ལྟར་ངའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་

གསུངས་པ། འཛིན་ཏུ་བྱོལ་བ། བསམ་པ་འཛིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པ། ཚོས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ལ་ཞི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་པའི་
རིམ་པའང་སྦྱང་སྟེ། དོན་དམ་ཡང་

དག་འཕམས། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་
བརྗོད་པའི་རྣམ་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་

ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འ
དས་པའི་ཞེས་ཚོས་སྟོན་ཏེ། །དེ་ལ་

སེམས་ཅན་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པ། ཚོས་པ་མང་བ། བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་

ཡང་དགའ་པར་གྲུབ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཚོས་དེ་ཐོས་ན་ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཡང་ཡང་དགའ་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། ཚོས་དེ་ལ་འ
ང་ཚོས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། རོན་

{@31B} དེ་འདྲ་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡང་དགའ་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་རྟོགས་པ་གོམས་པས་ཀྱང་སྐྱུར་བ་སྐྱུར་བ་ལོ་
ནར་ཤིན་ཏུ་མཐར་སྲུག་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ལ་འང་ཨ་ལ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་ཡང་དགའ་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་མངོན་པར་
རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དད་པ་ཐོབ་

པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། རློབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དགའ་པ་དང་། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སློབ་པ་
དང་། མོས་པ་ཚེན་པོ་མ་ཡིན་པ། བསོད་རྣམས་

དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗོགས་ཚེན་པོ་ཡང་དགའ་པར་མ་གྲུབ་པ། རྒྲུང་པོ་དང་རྒྲུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན། རྟོག་པ་དང་སེལ་མི་རྣམས་པ། རང་གི་ལྷ་བ་
མཚོག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་གནས་པ་དེ་དག་གིས་

ནི་ཚོས་དེ་ཐོས་ན་ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་འདྲ་ཡང་དགའ་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཚོས་དེ་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་
དད་པ་འདྲ་འཐོབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་འདི་དག་ནི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ཟབ་པ་ཟབ་པར་སྣང་བ། རྣོང་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པ་མཐོང་བར་དཀའ་བ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ། བརྟག་མི་
རྣམས་པ། རྟོག་གའི་དུལ་མ་ཡིན་

པ་ལྟེན་མོ་བརྟགས་པའི་མཁས་པ་མངོངས་པས་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མོས་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་སྡེ་དེ་དག་གི་དོན་བརྟན་པ་དག་གི་དོན་བརྟན་
པ་དག་ལ་བདག་མི་ཤེས་སོ་སྟེ་མ་ནས་

{@32A} ༣༡ །འདུག་སྟེ། འདི་རྣམས་ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཞི་ཟེའ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་ཟབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་མཐུན་གྱི་བདག་ཅག་གིས་

ནི་མི་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་བརྟན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་མཁྱེན་པ་དང་གཟུགས་

པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ཅག་གི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་ནི་བལྟ་བུ་གི་རྗེས་ཚམ་མོ་སྣམ་ནས། དེ་དག་མདོ་སྡེ་དེ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་ཡི་གེར་འདྲི་བར་ཡང་བྱེད། ཡི་གེར་

བྲིས་ནས་འཆང་བར་ཡང་བྱེད། གྲོག་པར་ཡང་བྱེད། ཡང་དག་པར་འགོད་པར་ཡང་བྱེད། མཚོན་པར་ཡང་བྱེད། ལུང་ཚོན་པར་ཡང་བྱེད། འདོན་པར་ཡང་བྱེད། ལ་ཏོན་དུ་འདྲུང་

བྱེད་མོད་གྱི། འདི་ལྟར་རའི་དགོངས་ཏེ་བཤམ་པ་ཟབ་མོ་འདི་མཚོ་གས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་བར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གཞི་དེས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་ཀྱང་

འཕེལ་བར་འགྱུར། ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། བོད་དུ་འདྲུང་རྒྱུ་དེ་ཡོངས་སུ་མ་སྐྱོན་པ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པར་བྱེད་དོ། །ཅི་སྟེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལས་

སེམས་ཅན་གང་དག་བསོད་ནམས་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ཆེན་པོའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཡང་དྲང་པོ་དང་དྲང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དང་སེམས་

{@32B} ལྟུང་ལ། རང་གི་ལྟ་བུ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པར་གནས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཚོས་དེ་ཐོས་ན་རའི་དགོངས་ཏེ་བཤམ་པ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟར་བཞིན་མི་ཤེས་ཏེ། ཚོས་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་ཚོས་འདི་

དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའོ། །མ་འགགས་པ་ཁོ་ནའོ། །གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཁོ་ནའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུ་

རན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཚོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱེ་བཞིན་ཁོ་ནར་མདོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་གཞི་དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་

པར་ལྟ་བུ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བུ་

འཕྲོ་བུ་པར་འགྲུར་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བུ་བོའ་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱར་པ་འ
དེབས་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་

མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འདྲ་སྐྱར་པ་འདེབས་
སོ། །དེ་ཅི་འི་སྲིད་ཞེ་ན། རོན་དམ་ཡང་དག

འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་
པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་

དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་
ལ་འདྲ་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ།

{@33A} ༣༡ །དེ་ལྟ་བུ་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམས་པ་གསུམ་ཚར་ལ་འདྲ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་དེ་འོས་ལ་ཚོས་
སུ་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། རོན་མ་ཡིན་པ་ལ་

རོན་དུ་འདྲུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འོས་ལ་ཚོས་སུ་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། རོན་མ་ཡིན་པ་ལ་རོན་དུ་འདྲུ་ཤེས་པ་དེ་དག་ཚོས་ལ་འདྲ་སྐྱར་པ་འཛིན་
རོན་མ་ཡིན་པ་ལ་འདྲ་སྐྱར་པ་འཛིན་

ཏོ། །དེ་དག་ཚོས་ལ་ཚོས་པས་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་འཕེལ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རོན་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཤེས་རབ་ལས་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྲུར་ཏེ། ཤེས་

རབ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ན་དགོ་བའི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྲུར་རོ། །
དེ་དག་ལས་གཞན་དག་གིས་ཚོས་

ལ་ཚོས་སུ་དང་། རོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་ཐོས་ནས་གང་དག་ལྟ་བུ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཚོས་ལ་ཚོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རོན་མ་
ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་

ཚོས་ལ་ཚོས་སུ་དང་། རོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གཞི་དེས་ན་དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་ཚོས་ལས་ཉམས་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་དག་ལྟ་

བ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་དག་ལས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཐོས་ཤིང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དགག་པ་
མེད་པ་དང་། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་།

{ @33B } རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུང་བ་ལས་འདས་པ་ཐོས་ནས་སྐྱག་ཅིང་དང་རས་ལ་ཀློག་ཏུ་དབང་བར་འགྱུར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འ
དི་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་བདུད་གྱིས་སྐྱེས་པ་

ཡིན་ནོལེས་ཀྱང་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལྟར་རིག་ནས་མདོ་སྡེ་དེ་དག་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད། སློང་བར་བྱེད། མི་བསྐྱེད་པ་ལྟོད་པར་བྱེད།
དེ་དུ་ལྟོད་པར་བྱེད། གཞི་དེས་ན་ཐོངས་པ་ཚེན་

པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཚེན་པོས་ཀྱང་རེག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞི་དེས་ཀྱང་གང་དག་སྐྱེ་བོ་མལ་པོ་ཆེ་ལ་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་
ཚེན་པོ་འཐོབ་པས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ། མཚན་ཉིད་ཐམས་

ཅད་མེད་པར་ལྟ་ཞིང་རོན་མ་ཡིན་པ་དོན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཚེན་པོ་དང་ལྟན་པར་རྒྱུ་པོ། རོན་དམ་ཡང་དགའ་
ཕགས། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དགོ་བའི་རྩ་

བ་མ་བསྐྱེད། སྐྱིབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་སྐྱིན། མོས་པ་མི་མང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་དགའ་བར་མ་གྲུབ་
ཅིང་། སྲང་པོ་དང་སྲང་པོའི་རང་བཞིན་

ཅན་མ་ཡིན་ལ་རྟོག་པ་དང་སེལ་མི་རྣམས་ལ། རང་གི་ལྟ་བུ་མཚོག་ཏུ་འཛོན་པར་གནས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཚོས་དེ་ཐོས་ན། རའི་དགོངས་ཏེ་
བཤད་པའང་ཡང་དགའ་བའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་

ཏུ་མི་ཤེས་ཤིང་ཚོས་དེ་ལ་ཚོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ཚོས་ལ་ཚོས་མ་ཡིན་པར་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་། དོན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པར་འདྲུ་ཤེས་ལ། ཚོས་ལ་འང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་

{@34A} ལྟ། །དང་། དོན་ལ་འང་དོན་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ནས། འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་བདུན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལྟར་རིག་ནས་མདོ་སྡེ་དག་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད། སྲོང་བར་བྱེད། མི་བསུགས་པ་རྫོང་པར་བྱེད། དན་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་ཅིང་ལྷན་ཀྱང་འཇུག་པར་

བྱེད་དེ། རྣམ་གྲངས་དུ་མར་མདོ་སྡེ་དེ་དག་སྤང་བ་དང་། རྒྱུད་གཟུགས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞིག་པའི་སྤྱིར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་ཚོས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་འང་དགྲར་འདྲུ་ཤེས་པར་

འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པས་བསྐྱིབས་པ་ཡིན་ལ། གཞི་དེས་ཀྱང་ཡང་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྐྱིབ་པར་བྱེད་དེ། ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དེའི་དང་པོ་ནི་

གདགས་པར་སྤྲེའི། བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཐབས་ཞིག་འབྲུམ་པའི་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱིས་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གདགས་པར་ནི་དཀའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལྟར་ན་

ངའི་ཚོས་འདྲུལ་བ་ལེགས་པར་གསུངས་པ། འུ་ཏུ་གྲུ་ཚོམ་པ། བསམ་པ་འུ་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ། སྟོན་པ་ཚོས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་

པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་སྤང་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོ་གསུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་དང་།

{@34B} ཚོས་རྣམས་མ་འགགས་ཚོས་རྣམས་གཟོད་ནས་ཞི་བ་དང་། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྐྱུ་རྣམས་འདས་པར་ནི། །དགོངས་

པ་མེད་པར་མཁམས་པ་སུ་ཞིག་སྐྱེ་བར་བྱེད། །མཚན་

ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་མེད། །དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་པ་ངས་བཤད་དེ། །འདི་ལ་མཁམས་པ་གང་ཞིག་དགོངས་པ་ཤེས་པ་ནི། །
རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་དུ་དེ་མི་

འགོ། །ཀུན་གྱི་རྣམ་དག་ལམ་ནི་གཅིག་སུ་འདི་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་པར་དག་པའང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་གང་ཡང་མེད། །དེ་སྦྱར་ཐེག་པ་གཅིག་
པ་འདི་ནི་འདོགས་བྱེད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་རིགས་

ནི་རྣམ་པ་སྣོ་ཚོགས་མེད་མ་ཡིན། །སེམས་ཅན་ཁམས་འདི་ནི་གང་བདག་གཅིག་སུ་པ། །མྱ་ངན་འདའ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་
མེད། །གང་དག་མྱ་ངན་འདས་ཀྱང་སེམས་

ཅན་མི་གཏོང་བའི། །བརྟན་པ་སྤིང་ཚེ་ལྡན་པ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །གང་གོལ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས། །སྤྲ་ཞིང་བསམ་
གྲིས་མི་ཁྲབ་མཉམ་ཞིང་བྱེ་བྲག་མེད། །

ཐམས་ཅད་དོན་གྲུབ་སྐྱབས་ལྷན་ཉེན་མོངས་སྤངས་པ་སྟེ། །གཉིས་སུ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་བདེ་ཞིང་བརྟན་པ་ཡིན། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་

ཡང་དག་འཕགས་གྲིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཇི་ཅོམ་དུ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་ཏེ་
གསུངས་པ། ལྷག་པ། མཚོག་ཏུ་སྤྲ་བ། ཟབ་

{@35A} ལ། །བའོ་མཚོག་ཏུ་ཟབ་པ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ། མཚོག་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ནི་ངོ་མཚར་རྣམས་དུ་བྱུང་བ་ལགས་སོ། །
འབཅོམ་ལྡན་འདས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་གྲིས་བཀའ་སྐྱེལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཚལ་ཏེ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དེ་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འ
དུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ། །གཞུགས་

གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་མ། འགག་གོ་ཞེས་མ། གཟུགས་

གྱི་ཕུང་པོ་སྐྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདར་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་

པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེས་རྣམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་ཉིད་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་

དེ་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་གནས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཚེས་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་མ་མཚེས་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གཅིག་ཀྱང་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་

{@35B} ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཚེས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དེ་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་གནས། འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་

པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད། དེ་ལོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་ཉིད་ཚེས་བདག་མ་མཚེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་

ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེས་རྣམས་གྱི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གཅིག་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །

གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་བར་བསྐྱེད་ལགས་སོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཚེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གི་སྐྱེ་མཚེད་

རེ་རེ་ལ་འང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་འང་དེ་བཞིན་བགྱི་ལགས་སོ། །
ཟས་བཞི་པོ་དག་གི་ཟས་རེ་རེ་ལ་འང་དེ་བཞིན་

ལགས་སོ། །ཁམས་དྲུག་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་གི་ཁམས་རེ་རེ་ལ་འང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པའི་དོན་བདག་གིས་

འདི་ལྟར་འཚལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་
དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་

{@36A} ༡། །ཞེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྟེན་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་
ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་

ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་ཉིད་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་

པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་

མ་མཚེས་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་དེ་ལས་གཅིག་ཀྱང་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པའི་

དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཚལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་
བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་

སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་ཉིད་ཚོས་བདག་མ་མཚེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་

ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་

ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་ཉིད་དེ་ལས་གཅིག་འདོགས་པར་མཛད་
ལགས་སོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་འཕགས་

{@36B} པའི་བདེན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་འད་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་བར་བསྐྱི་ལགས་སོ། །བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཇི་
ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་རྣམས་དང་།

ཡང་དག་པར་སློང་བ་རྣམས་དང་། ཇུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། སློབས་རྣམས་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་
དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ཡན་

ལག་རེ་རེ་ལ་འད་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་བར་བསྐྱི་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་
ལྟར་བཅོམ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་

ོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཉིང་ལེ་འཛིན་ཞེས་མེད། ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་པར་
ི་སྤྲོགས་དང་གཉེན་པོ་ཞེས་མེད། ཉིང་

ལེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་མེད། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་ཞེས་མེད། སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་
ཉིད་ཅེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ།

བྱེད་བཀའ་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བཟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་ཉིད་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་

{@37A} ལྟེན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་བཤེན་མ་མཆིས་པ་
ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་འོ་

ཉིད་མ་མཆིས་པ་དེ་ལས་གཅིག་ཀྱང་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་ལྡན་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པའི་དོན་
བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཚའ་ཏེ། རྣམ་

པར་རྟོག་པའི་དུལ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་
གྲུབ་ཅིང་འོ་བཤེན་དེ་ལོ་ནས་འོ་བཤེན་

མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཚེས་བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་
ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་འོ་བཤེན་མ་མཆིས་པ་དེ་ལས་གཅིག་ཀྱང་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་བསྒྲིག་། བཅའ་སྐའི་སྟེ་མའི་སྟེན་

སྐྱུར་བ་དང་། བཅུད་ཀྱིས་ལེན་སྐྱུར་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱུལ་བར་བསྒྲིག་བ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་འོ་བཤེན་མ་མཆིས་པ་ཉིད་
ལས་བརྟེན་སྐྱེ་བམ་མཆིས་པ་

དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྟེན་ཐམས་ཅད་
བཅོམ་ལྡན་འདས་པའི་དོན་བསྟན་

{@37B} པ་འདི་འང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱུལ་བར་བསྒྲིག་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བསྒྲིག་།
རི་མོ་བྲི་བའི་གཞི་ནི་སྟོན་པོ་འཇམ། སེར་པོ་འཇམ། དམར་

པོ་འཇམ། དཀར་པོ་འཇམ། རི་མོར་བསྒྲིག་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་ལགས་ཤིང་རི་མོར་བྲིས་པ་དེ་འང་ཉེན་ཏུ་གསལ་བར་བསྒྲིག་པ་ལགས་སོ། །
དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་འོ་བཤེན་མ་

མཆིས་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲུངས་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་བརྩམས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་བ
སྟན་པ་འདི་འང་བྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་བམས་

ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་དང་བྲང་བའི་དོན་དེ་དག་ཉིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྐྱིད་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བསྐྱིན། ཆབ་
མར་ནི་སྣོད་དུ་བསྐྱེལ་བ་དང་། འགའ་ལོས་

དང་། བག་ཚེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བམས་ཅད་དུ་སྐྱེལ་ན་ཉིན་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་
ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲུངས་

ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་བརྩམས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་འང་བྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་བམས་ཅད་
དུ་སྐྱེལ་ན་དགའ་བ་དང་། མཚོག་ཏུ་དགའ་

བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བསྐྱིན། རྣམ་མཁའ་ཉི་བམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་དང་། བརྩམ་པ་
བམས་ཅད་ལ་སྐྱིབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལགས་

{@38A} ༣༡ །སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲུངས་ལས་འདས་པ་ཉིད་
ཀྱི་བར་ལས་བརྩམས་ནས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་འང་བྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་བམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བརྩམ་

པ་བམས་ཅད་ལ་སྐྱིབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །དེ་རྒྱུད་ཅེས་གསལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་ལ་ལེགས་སོ། །ཞེས་

བྱ་བ་བྱེད་ཏེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོངས་

ཏེ་བཤད་པ་ཞེས་ཏེ། དོན་དེ་ལ་འདི་

ལྟ་སྟེ། བཅའ་སྐྱོད་དང་། རི་མོ་འདྲི་བའི་གཞི་དང་། མར་གྱིས་གདབ་པ་དང་། ཉམ་མཁའ་འི་དཔེ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་ཡང་དག་འ
ཕགས་པ། དེ་བཞིན་ཏེ། གཞན་དུ་

མ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་ཞིག་། དེ་ཉམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གྱིས་ཡང་འདི་
སྐད་ཅེས་གསལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་

འདས་གྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་སྐད་སྐད་སྐད་སྐད་ཀྱི་དམགས་གྱི་ཉམ་གསུ་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞིན་རྣམ་པར་བསྟན་པས་ཚོས་གྱི་

{@38B} །འཁོར་ལོ་འོ་མཚོར་རྒྱ་དུ་བྱུང་བ། རྩོད་ལྟར་གྱུར་བའམ། མིར་གྱུར་པ་སུས་གྱུར་ཚོས་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱོར་
བགའི་གཏུར་བཏུ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ཚོས་

གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེའང་བྲུ་ན་མཚིས་པ། རྐབས་མཚིས་པ། དྲང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞི་འགན་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འ
དས་གྱིས་ཚོས་རྣམས་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་མ་

མཚིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས། རྐྱེ་བ་མ་མཚིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཚིས་པ་དང་། གཞེད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་
རན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས་

ནས་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཚེས་འོ་མཚོར་རྒྱ་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་
གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྱི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེའང་བྲུ་ན་མཚིས་པ། རྐབས་མཚིས་པ། དྲང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞི་འགན་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོས་རྣམས་གྱི་དོ་བོ་

ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞི་མ་མཆིས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་
སུ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་

བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ། ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་མཛད་ཏུ་
བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་

{@39A} ཨྱ། །པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་སྤྲ་ན་མ་མཆིས་པ། ལྷན་པས་མ་མཆིས་པ། དེས་བའི་
དོན་ལགས་ཏེ། རྩོད་པའི་གཞི་འི་

གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བུ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ལྷུ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་

ལས་བརྩམས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་གིས་ཐོས་ནས་མོས་པར་
བགྱིད་པ་དང་། ཡི་གེར་འདྲིར་སྦྱོལ་

བ་དང་། ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ཀྱང་འཆང་བ་དང་། གྲོག་པ་དང་། མཚོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འགྲེད་པ་དང་། ལུང་ཚོད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བགྱིད་
པ་དང་། སེམས་པ་དང་། བསྐྱོམ་

པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་བར་བགྱིད་པ་དེ་བཞིན་རྣམས་ཇི་ཅི་མ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལགས། དེ་སྐོད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལ་འདི་སྐོད་ཅེས་བཀའ་སྦྱོལ་ཏེ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་ནི་བཞིན་
རྣམས་དཔག་ཏུ་མེད་གངས་

མེད་པ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་དཔེ་བྱ་བར་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྤྱོད་ལ་བཤམ་པར་བྱུང་། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས།

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སེན་མོའི་

{@39B} ཅུ་མོ་ལ་གནས་པའི་སའི་རྩལ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི། ས་ལ་གནས་པའི་རྩལ་རྣམས་དང་བསྐྱེད་ན་བརྒྱུ་འཛུགས་ཡང་ཉེ་བར་མི་འ
གྲོ་ཞིང་སྟོང་གི་ཆ་དང་། འབྲུམ་གྱི་ཆ་དང་། གྲངས་དང་། ཆ་

དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། དཔེ་དང་། རྒྱུར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་འོ། །བ་ལང་གི་རྗེས་ཀྱི་ཚུ་གི་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་བཞི་འི་ཚུ་དང་བསྐྱེད་ན་བརྒྱུ་འཛུགས་
ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བ་ནས་རྒྱུ་འཛུགས་དུ་འང་ཉེ་བར་

མི་འགྲོ་འོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་བཞིན་དུ་ངས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ། ལ་མོས་པ་ནས། བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་
བར་གྱི་བསོད་ནམས་གང་བཤད་པ་དེ་ནི་

ངེས་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་མོས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ནས། བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་བར་གྱི་བསོད་
ནམས་དང་བསྐྱེད་ན་བརྒྱུ་འཛུགས་ཡང་ཉེ་

བར་མི་འགྲོ་བ་ནས་རྒྱུ་འཛུགས་དུ་འང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་འོ། །དེ་སྐོར་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐོར་

ཅེས་གསལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིར་བསྐྱེད་པ་འདི་འི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་ཇི་
ལྟར་གཟུང་བར་བསྟེ། བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ངེས་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དོན་དམ་པའི་ངེས་པར་
དོན་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་ཞིག

{@40A} ༣༡ །དོན་དམ་པའི་ངེས་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་འདི་བཤད་པ་ན་སྟོན་ཆགས་དུག་འབྲུམ་ནི་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་
བྱུང་ཚུབ་དུ་སེམས་སྦྱེས་སོ། །ཉན་ཐོས་

སྐྱུ་འབྲུམ་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་རྩི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་གོ། །ཉམ་ཐོས་འབྲུམ་ལྷ་མིའི་ལོན་པ་མེད་པར་ཟག་
པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་

ལོ། ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འབྱུག་མི་ལྷ་སྟོང་གིས་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་
སྟེ་བདུན་པའོ། །།དེ་ནས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱམས་པས་ལྷ་བ་ལྷས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཅི་ལ་གནས། ཅི་ལ་བརྟེན་
ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞི་གནས་དང་།

ལྷག་མཐོང་སྟོམ་པར་བགྱིད་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱམས་པ། ཚོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ལྷན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྟོན་ལམ་མི་གཏོང་བ་ལ་གནས་ཤིང་བརྟེན་ཅིང་བརྟེན་ནས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་
པའི་དངོས་པོ་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་
སྤྱུ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་གང་དག

{@40B} བརྟན་པ་དེ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཏུ་ཞིག་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་གོ། །ཏུ་ཞིག་ལྷག

མཐོང་གི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གོ། །ཏུ་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀའི་
དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ།

གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སྤྱུ་གྲུབ་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞི་གནས་དང་།
ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་བཞི་

པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་ཇི་ལྟར་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བསྐྱིད་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁམས་པ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ།
བྱམས་པ། རས་ཚོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་

བཞག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཚེད་དུ་
བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། སློང་གཞིའི་སྡེ་དང་།

རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། རྒྱུས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་། འིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། མདོ་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྡེ་
དང་། གཏུན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་

གང་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཞག་པ་དེ་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལེགས་པར་ཐོས། ལེགས་བར་བཟུང་། ཁ་ཏོན་བྱང་བར་
བྱས། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས།

{@41A} ༣༡། མཐོང་བས་འིན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་གཅིག་ལུ་དབེན་པར་འདུག་སྟེ། བྱང་ལུ་ཡང་དག་བཞག་ནས་ཇི་ལྟར་ལེགས་
པར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཡིད་ལ་

བྱེད་ཅིང་། སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནང་དུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་འཛིན་དེ་ལ་
ལན་མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལུས་འིན་ཏུ་

སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་འིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་ཡོངས་
སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལུས་

འིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་འིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་ཐོས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྦྱངས་ནས་ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་
དག་ཉིད་ནང་དུ་ཏིང་ལེ་འཛིན་གྱོད་

ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད། ཚོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་ལེ་འཛིན་གྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་

དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་

པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བྱིས་གཤམ་འབྱེད་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་། རྟོག་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་

བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་སེམས་ལ་
དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་

{@41B} བགྱིད་པ་ན། ཇི་སྲིད་དུ་ལྷས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་
ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་གྱི་

རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཡིན་པར་བཟོད་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་
ལྷས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་

བར་དུ་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ནང་དུ་ཉིང་འཛིན་གྱི་དུ་ལུ་ལ་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་
དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ལྷག་མཐོང་།

ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཡིན་པར་བཟོད་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་
གྱི་ལམ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ཐ་

དད་ཅེས་བགྱི་འཇ། ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱི། བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱམས་པ། ཐ་དད་པ་འང་མ་ཡིན། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་འང་མ་ཡིན་ཞེས་
བྱའོ། །ཅིའི་སྦྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་

ཞེ་ན། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིར་རོ། །ཅིའི་སྦྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་

པའི་སྒྲིབ་ལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། རྣམ་པར་ལྟ་བར་བགྱིད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་གང་ལགས་པ་དེ་ཅི་ལགས། སེམས་
དེ་དང་ཐ་དང་པ་ཞེས་བགྱི་འཇ། ཐ་དང་”

{@42A} ལྟ། །པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཅི་འི་སྒྲིབ་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་བརྟན་དེ་རྣམ་
པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཟུང་པའི་སྒྲིབ་ཏེ།

བྱམས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཏིང་ངེ་འ
ཛིན་གྱིོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་

དེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་སེམས་དེ་ལས་ཐ་དང་པ་མ་ལགས་ན། སེམས་དེ་ཉིད་གྱིས་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པར་བགྱིད་ལགས། བཀའ་སྐྱེལ་
པ། བྱམས་པ། དེ་ལ་ཚོས་གང་

ཡང་ཚོས་གང་ལ་འང་རྟོག་པར་མི་བྱེད་མོད་གྱི། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་དོ། །བྱམས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན། གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་

ལོང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་གཟུགས་ཉིད་མཐོང་ཡང་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་ངོ་སྟོན་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་དེ་
དང་། གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་དེ་དོན་

ཐ་དང་པར་སྣང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སེམས་དེ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འང་དེ་
ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་

སྣང་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། སེམས་ཙན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གང་
ལགས་པ་དེ་འང་སེམས་དེ་དང་ཐ་དང་”

{@42B} པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱི་འཇ། བཀའ་སྐྱེལ་པ། བྱམས་པ། ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱིས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོོ་ཙན་རྣམས་ནི་ག
ཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་

ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མི་ཤེས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སེམས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ཅོམ་གྱིས་ན། གཅིག་ཏུ་
ལྷག་མཐོང་སློམ་པ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་

པ། གང་གི་ཚོ་རྒྱུ་ཚགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཇི་ཅོམ་གྱིས་ན་གཅིག་ཏུ་ཞི་གནས་བསློམ་པ་ལགས།
བཀའ་སྤྱུལ་པ། གང་གི་ཚོ་རྒྱུ་ཚགས་སུ་

ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བར་ཚད་མེད་པའི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཇི་ཅོམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གཉིས་འབྲེས་པར་འགྱུར་ཏེ་
མཉམ་པར་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་

པ། གང་གི་ཚོ་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས། བྱམས་པ། ལྷག་མཐོང་གི་
དམིགས་པ་ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་དུ་ཡུལ་

རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གང་ཡིན་པའོ། །བར་ཚད་མ་མཚིས་པའི་སེམས་གང་ལགས། བྱམས་པ། ཞི་གནས་ཀྱི་
དམིགས་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པའི་

སེམས་གང་ཡིན་པའོ། །སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ཉིད་གང་ལགས། ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་དུ་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་ལ་འདི་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅོམ་
ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཏེ། དེ་རྟོགས་

{ @43A } ༣༡ །ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ལྷག་མཐོང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་མཚིས། བྱམས་པ།
རྣམ་པར་གསུམ་སྟེ། མཚན་མ་ལས་

བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱང་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱང་བའོ། །མཚན་མ་ལས་བྱང་བ་གང་ཞེ་ན། ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་དུ་ཡུལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་

གཟུགས་བརྟན་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱང་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་

གྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་

པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་
གང་ཞིག་ཀྱང་དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་གྱིས་

ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཞི་གནས་

ལ་རྣམ་པ་དུ་མཚིས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། བར་ཚད་མེད་པའི་སེམས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ།
ཡང་ཞི་གནས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་

དེ། བསམ་གཏམ་དང་པོ་པ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བསམ་གཏམ་བཞི་པ་དང་། བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཚེད་དང་། རྣམ་
ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཚེད་

{@43B} དང་། ཅིའང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཚེད་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཚེད་པའོ། །ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བྱམས་པ་ཚད་
མེད་པ་དང་། སྤྲིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཚོད་

མེད་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་ཚོས་ལ་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི། ཚོས་ལ་མི་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི། ཞི་གནས་
ལ་གནས་པ་ནི་གང་ལགས། ཚོས་ལ་མི་

གནས་པ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ། ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དང་བསམས་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དོན་ལ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་
མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ལ་གནས་པ་

ཡིན་ཞོ། །བཟུང་བ་དང་བསམས་པའི་ཚོས་ལ་མི་ལྟོས་པར་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལ་ཞི་གནས་
དང་། ལྷག་མཐོང་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོས་

པའམ། རྣམ་པར་རྣམས་པའམ། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་སམ། འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འམ། སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་

པ་ཞེས་བྱ་བའམ། ལྷ་དཀ་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དེ་ནི་ཚོས་ལ་མི་གནས་པ་ ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་

པ། དེ་ལ་དེ་ནི་ཚོས་ལ་གནས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དབང་པོ་རྟོན་ པོར་འདོགས་སོ། །ཚོས་ལ་མི་གནས་པ་

{ @44A } ལྷག་མཐོང་ནས་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དབང་པོ་རྟོན་པོར་འདོགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ ཞེ་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་

ཞེས་ཀྱང་བགྲི། འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྲི། མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་ དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ།

གལ་ཏེ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དང་བསམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ལས་མདོའི་སྤེལ་སོགས་པའི་ཚོས་སོསོ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པར་བྱེད་

པ་དེ་ནི་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མདོ་སྤེལ་སོགས་པའི་ཚོས་དེ་གཅིག་ཏུ་བཟུམ་པ་ དང་། གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་བདུན་གཅིག་

ཏུ་བརྟེན་པ་དང་། སྤང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞིལ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པ། དེ་བཞིན་ ཉིད་ལ་བབ་པ། བྱུང་ཆུབ་ལ་གཞིལ་

པ། བྱུང་ཆུབ་ལ་འབབ་པ། བྱུང་ཆུབ་ལ་བབ་པ། ལྷ་དཀ་ལས་འདས་པ་ལ་གཞིལ་བ། ལྷ་དཀ་ལས་འདས་པ་ལ་འབབ་པ། ལྷ་དཀ་ལས་འདས་པ་ ལ་བབ་པ། གནས་གྱུར་པ་

ལ་གཞིལ་བ། གནས་གྲུང་པ་ལ་འབབ་པ། གནས་གྲུང་པ་ལ་བབ་པ་དག་སྟེ། ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགོ་བའི་ཚོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ།
གྲངས་མེད་པ་དག་མངོན་པར་བརྗོད་

{@44B} པས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི། འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ།
ཁཚོམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་འདྲེས་པ་ཚུང་

དུའི་ཤོ་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྲི། འདྲེས་པ་ཚེན་པོར་གྲུང་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྲི། འདྲེས་པ་ཚང་མ་མཚེས་པའི་
ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྲི། འདྲེས་པ་

ཚུང་དུའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། འདྲེས་པ་ཚེན་པོར་གྲུང་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། འདྲེས་པ་ཚང་མ་མཚེས་པའི་
ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ།

མདོའི་སྡེ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། མདུ་དུ་བུར་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེའི་བར་དག་སོསོར་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱམས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་

མཐོང་ནི་འདྲེས་པ་ཚུང་དུའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཇི་སྟེན་བཟུང་བ་དང་། བསམས་
པ་སོསོར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་ཏེ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་ནི་འདྲེས་པ་ཚེན་པོར་གྲུང་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་པ་ཚང་མེད་
པ་རྣམས་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེ་

ཚང་མེད་པ་རྣམས་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་། སློབས་པ་ཚང་མེད་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ནི་འདྲེས་པ་
ཚང་མེད་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་

{@45A} ༣༡ ། བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཁཚོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་

གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པར་

འགྲུར་ལགས། བྱམས་པ། དེ་ནི་རྒྱ་ལྷན་ཐོབ་པར་འགྲུར་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚོ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་གནས་
ངན་ལེན་གྱི་རྟེན་ཐམས་ཅད་འཇིག་

པར་བྱེད་པ་དང་། འདྲུ་བྱེད་སྣ་ཚོ་གསུམ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ། ཚོས་གྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་བ་འཐོབ་པ་དང་། ཚོས་སྣང་བ་རྩོགས་བཅུར་ཚད་
མེད་ཅིང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཚད་པ་ཡང་

དགའ་བར་ཤེས་པ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ལྷན་པ་རྣམ་པར་དགའ་བའི་ཚད་མ་ལྷན་པའི་མཚན་མ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་རྣམས་
དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ཚོས་གྱི་སྣ་

འཐོབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། རྒྱ་གོང་མ་བས་ཆེས་གོང་མ། བཟང་པོ་བས་ཆེས་བཟང་པོ་ཡང་
དགའ་བར་ཡོངས་སུ་འཇོག་པར་བྱེད་

པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། འབྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དེ་གང་ལ་རྫོགས་ཤིང་གང་ལ་འཐོབ་པར་འཚོལ་
བར་བཀྲི་ལགས། བཀའ་སྣུལ་

པ། བྱམས་པ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ཞེ་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ལ་ཞེ་ཐོབ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བྱམས་པ། དེ་ལྷ་
མོད་གྱི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

{@45B} ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་དེ་ལ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བར་མི་གཏང་བར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཇི་ལྟར་ན་ཞི་གནས་དང་།
ལྷག་མཐོང་རྫོགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་

པའི་ཉིང་དེ་འཇོག་དུ་འགྲུར་བ་ལགས། ཇི་ལྟར་རྫོགས་པ་མ་མཚེས་ཤིང་དཔྱོད་པ་ཅོམ་དུ་འགྲུར་བ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་རྫོགས་པ་མ་མཚེས་པ་དང་
དཔྱོད་པ་མ་མཚེས་པར་འགྲུར་བ་ལགས།

བྱམས་པ། ཇི་ལྟར་བཟུང་ཞིང་བརྟགས་པ་དང་། དཔུང་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་མཚན་མ་གསལ་ཞིང་རགས་པ་སྲོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔྱོད་
པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་ལ་འཛིན་ཡིན་ཞོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་གསལ་ཞིང་རགས་པ་སྲོང་
བའི་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་

ཀྱང་དེ་སྣང་བ་འོལ་གྱི་དྲན་པ་ཙམ་ཕྱེ་མེསྲོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་
ཙམ་གྱི་ཉིང་ལ་འཛིན་ཡིན་ཞོ། །དེ་དག་གི་

མཚན་མ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྣོན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཚོས་སྲོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་

དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཉིང་ལ་འཛིན་ཡིན་ཞོ། །བྱམས་པ། ཡང་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་

{ @46A } ལྟ། །བཅས་པའི་ཉིང་ལ་འཛིན་ཡིན་ཞོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱི་ཉིང་
ལ་འཛིན་ཡིན་ཞོ། །འདྲེས་བའི་ཚོས་ལ་

དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཉིང་ལ་འཛིན་ཡིན་ཞོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ནི་
གང་ལགས། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་

ནི་གང་ལགས། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ། སེམས་སྐྱོད་པའམ། སྐྱོད་དུ་དོགས་པ་ན། ཀུན་ཏུ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་དང་
མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་དང་། བར་

ཚད་མེད་པའི་སེམས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱེད། །བྱམས་པ། སེམས་བྱིང་དམ། བྱིང་དུ་དོགས་པ་ན།
མངོན་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བ་

དང་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་དང་། སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་བྱའོ། །བྱམས་པ།
ཞི་གནས་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའམ།

ལྷག་མཐོང་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའམ། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
པ་ལ་སེམས་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་

པ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྟང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཇི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པ།

{@46B} ཚོས་སེམས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། རོན་སེམས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལགས་ན། ཇི་ལྟར་ཚོས་སེམས་ཡང་དག་པར་རིག་
པ་ལགས། ཇི་ལྟར་རོན་སེམས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལགས་

བྱམས་པ། རྣམ་པ་ལྡས་སེམས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་དང་། ཚིག་དང་། ཡི་གེ་དང་། སེམས་བདེ་དང་། བསྐྱེད་པས་སོ། །མིང་གང་ཞེ་
ན། གུ་ལྟན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་

པར་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྱེ་བྲག་གི་མིང་དུ་བྱུ་བར་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཚིག་གང་ཞེ་ན། གུ་ལྟན་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་པའི་དོན་རྗེས་སུ་ཐ་

སྟངས་གང་གསལ་པའི་ཕྱིར་གནས་དང་རྟེན་མིང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡི་གེ་གང་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ཀྱི་
ཡིག་འབྲུ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་སེམས་

ལས་སེམས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བ་
སྐྱེས་པ་ལས་སེམས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་

གང་ཞེ་ན། འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེན་

ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

དེ་ལྟར་ན་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་བཅུ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེན་
ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་

{@47A} ཨྱ། ཡོད་པ་ཉིད་དང་། འཛིན་པའི་དོན་དང་། གཟུང་བའི་དོན་དང་། གནས་པའི་དོན་དང་། འོངསོ་ད་གྱི་དོན་དང་། སྤྱིན་ཅི་ལོག་
གི་དོན་དང་། སྤྱིན་ཅི་མ་

ལོག་པའི་དོན་དང་། གུན་ལྡན་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་གུན་ལྡན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་
པར་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་

རྣམ་པར་བརྟུན་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཇི་སྟེན་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་གངས་ལུས་
སོ། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ནི་

གངས་རྟུག་གིས་སོ། །སྤྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་འང་གངས་རྟུག་ཁོ་ནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་གུན་ལྡན་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་པའི་

ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་འང་རྣམ་པར་བདུན་ཏེ། འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་ཐ་

མ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གང་ཟེག་བདག་མེད་པ་དང་། ཚོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་

བཞིན་ཉིད་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་

{@4 7B} དེཾྱ བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་ཀྱི་འབྲུང་བའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་འགོག་པའི་
བདེན་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་དག་པར་སྐྱབ་

པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་འབྲུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། གནས་
པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་།

འོག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་
བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། རྣམ་པར་

རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །བྱམས་པ། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་
ཡིན་པ་དེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་

གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་གང་ཡིན་པའི་བྱང་ཚུབ་
ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །

བྱམས་པ། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེས་ནི་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེས་པའི་ཚེས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་
མཐོང་གི་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་

ཤིང་མཉམ་མོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་འཛིན་པའི་དོན་ནི་སྐྱེ་མཚེས་གཟུངས་ཅན་ལྟ་དང་། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སེམས་
ལས་བྱུང་བའི་ཚེས་རྣམས་

{@4 8A} ཨྱ། །སོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་གཟུང་བའི་དོན་ནི་སྐྱེ་འོལ་གྱི་སྐྱེ་མཚེད་དུ་གཤོད་པ་ཡིན་མོ། །བྱམས་པ། ཡང་འཛིན་པའི་དོན་གང་
ཡིན་བདེན་གཟུང་བའི་དོན་ཀྱང་ཡིན་

མོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་གནས་ཀྱི་དོན་ནི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ལ་གནས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྣང་བའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།
གྲོང་ཚོགས་དང་། གྲོང་ཚོགས་

བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་སྲུག་པའི་ས་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། ཇོ་མ་བུ་འབྲིང་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་
དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། སྒྲིང་བཞི་པ་

དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། སྟོང་གཉིས་
པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་
དང་། དེ་བྲེ་བ་དང་། དེ་བྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་

དང་། དེ་བྲེ་བ་ཕྲག་སྟོང་དང་། དེ་བྲེ་བ་ཕྲག་འབྲུམ་དང་། དེ་གྲངས་མེད་པ་དང་། དེ་གྲངས་མེད་པ་ཕྲག་བརྒྱ་དང་། དེ་གྲངས་མེད་པ་ཕྲག་སྟོང་
དང་། དེ་གྲངས་མེད་པ་ཕྲག་

འབྲུམ་དང་། རྩོགས་བཅུ་དག་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་གྲངས་མེད་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གྲངས་མེད་པ་ཕྲག་འབྲུམ་གྱི་རྒྱལ་སྤྲེལ་

{@48B} གྱི་རྒྱལ་སྟོང་དག་གོ། རྩུམས་པ། དེ་ལ་ལོང་སོ་ད་གྱི་དོན་ནི་ཡོངས་སུ་དཔར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བ
ཟུང་བ་དང་། ཡོ་བྱད་བརྟན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་

སོ། ། རྩུམས་པ། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ནི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་དག་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འདྲུ་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་།
སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ལྷ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

དང་། སྲུག་བསྐལ་ལ་བདེ་བ་དང་། མི་གཙང་པ་ལ་གཙང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདྲུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་དང་། ལྷ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་ཡིན་པའོ། །

རྩུམས་པ། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ། རྩུམས་པ། དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་

མོངས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།

ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ།
།བྱམས་པ། དེ་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་

དོན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་གང་དག་
ཡིན་པ་རྣམས་ཏེ། བྱམས་པ། རྣམ་པ་བཅུ་

པོ་དེ་དག་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་རྣམ་པ་ལྔ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྣམ་པ་ལྔ་གང་ཞེ་

{@49A} ༩། འཛོལ་སྤྱོད་ལེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། འཛོལ་སྤྱོད་ལེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། འཛོལ་སྤྱོད་ལེས་པར་བྱ་བའི་
ལེས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་

རབ་ཏུ་རིག་པར་བྱེད་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་འཛོལ་སྤྱོད་ལེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ལེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་
སྟེ། ལྷན་པོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའམ། བླ་

གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའམ། སྤྱོད་ལེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའམ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་འཛོལ་སྤྱོད་
ལེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་ཇི་སྟེད་

ཀྱིས་ལེས་བྱ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ལེས་པར་བྱ་བསྟེ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་རྗེ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། སྐྱེན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱུན་དང་། དུས་
དང་། སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་

དང་། འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བླ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱོད་ལེས་དང་། ཀུན་ལྟུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་
པའི་མཐའ་དང་། ཚོས་ཀྱི་

དབྱིངས་དང་། བསྐྱེད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མགོ་གཅིག་ཏུ་ཡོན་ལྷན་གདབ་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་དང་། གཞུགས་པ་
དང་། གསང་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་

པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱ་དང་མཐུན་པའི་ཡོངས་སུ་ཞེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པའི་དེ་གཉིས་
ཀ་འཛིན་པར་བྱེད་པ། བྱང་ཚུབ་གྱི་

{@49B} རྩོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་དག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་
དང་། དེ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་

ཞེས་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལྷན་ལ་འདུལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་།
གཏི་ལྷན་ལ་འདུལ་བར་སྤོང་བ་དང་། དག་སྤོང་

ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་དང་། རས་ཉམ་སྟོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏུན་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་ལས་འདས་པ་ལྷན་
མོང་དང་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་དག་བསྟན་

པ་དེ་དག་མཛོན་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་རབ་ཏུ་རིག་པར་བྱེད་པ་ནི་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་
སྤོང་བར་ཞེས་པ་དང་། གཞུགས་དག་

ལ་འདར་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བྱམས་པ། དོན་ལྡེ་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། ཡང་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔས་རྣམ་པ་བཞིས་དོན་སེམས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་ལོན་པའི་དོན་དང་། རྩོང་བའི་
དོན་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་དོན་

དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དོན་གྱིས་ཏེ། བྱམས་པ། དོན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ།

{@50A} ༡༡ །ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན།
ཚིག་འབྲུའི་དོན་དང་། དོན་གྱི་དོན་

དང་། ཁམས་གྱི་དོན་གྱིས་སོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཚིག་འབྲུའི་དོན་མི་མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་
དོན་གྱི་དོན་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ར་རིག་པར་

བྱསྟེ། དེ་ལོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྐྱོམ་
པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལོ་ནའི་

མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། གནས་དང་གནས་པར་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་།
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་

དུ་གཙོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་

དང་། མན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཁམས་གྱི་དོན་ནི་ཁམས་ལྡན་ཟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་།
ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་།

འདུལ་བའི་ཁམས་དང་། འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། བྱམས་པ། དོན་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་

{@50B} དད་སྲུང་གི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ལགས་པ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་

ལགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་

གང་ལགས་པ་དེ་དག་ལ་ཐ་དད་དུ་

བགྲི་བ་ཅི་མཚིས་ལགས། བཀའ་སྐྱེལ་པ། བྱམས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚིག་འདྲུ་ལ་གནས་པ།
སྐྱེ་བའི་ལོ་ལོ་ལ། དགོངས་པ་མེད་

པ། མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་
དོ། །བྱམས་པ། བསམས་པ་ལས་

བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚིག་འདྲུ་ལ་གནས་པ་ལོ་ན་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བའི་ལོ་ལོ་ལ། དགོངས་པ་ཅན། མངོན་དུ་གྱུར་པ། རྣམ་པར་ཐར་
པའི་རྗེས་སུ་ཚེས་མཐུན་པ། རྣམ་པར་

ཐར་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །བྱམས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ནི་ཚིག་འདྲུ་ལ་གནས་པ་

དང། ཚིག་འདྲུ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང། སྐྱེ་བའི་ལོ་ལོ་ལ། དགོངས་པ་ཅན་དང། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་ཉིང་ལ་འཛིན་
གྲིད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་

{@51A} ༩༩ །ཀྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་ཚེས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ། རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་སོ་སོར་
ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ།

བྱམས་པ། དེ་དག་གི་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བའི་དེ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཛིན་
གནས་དང། ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པ་ཚོས་

སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་དང། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཤེས་པ་ནི་གང་ལགས། མཐོང་བའི་གང་ལགས། བྱམས་པ། ང་ནི་
ཤེས་པ་དང། མཐོང་བ་རྣམ་གྲངས་དུ་

མས་སྟོན་པར་བྱེད་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་མདོར་བསྟུན་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་
ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་

ཡིན་ནོ། །མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྷན་འ
དས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་

དང་། ལྷག་མཐོང་སྐོམ་པས་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་གང་གིས་མཚོན་མ་གང་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་སེལ་བར་བགྱིད་ལགས། བྱམས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་
ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཚོས་གྱི་མཚོན་མ་

དང་། དོན་གྱི་མཚོན་མ་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་ལ། མིང་ལ་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་ཤིང་དེའི་གནས་མཚོན་མ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
མི་མཐོང་བས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། མིང་

{@51B} ལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཚོགས་དང་། ཡི་གེ་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། ཁམས་གྱི་བར་ལ་
ཁམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་ཤིང་། དེའི་གནས་གྱི་མཚོན་མ་འང་

ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། ཅི་ལགས། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དོན་སེམས་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་
མཚོན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་འང་རྣམ་པར་སེལ་བར་

བགྱིད་ལགས་སམ། བྱམས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དོན་སེམས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་ནི་མཚོན་མ་མེད་དེ་མི་དམིགས་ན། དེ་ལ་ཅི་ཞིག་རྣམ་
པར་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱམས་པ། དེ་བཞིན་

ཉིད་གྱི་དོན་སེམས་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཚོས་དང་དོན་གྱི་མཚོན་མ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། དེ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་མཚན་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ང་མི་སྤྲོད། །བཙམ་ལྷན་འདས། བཙམ་ལྷན་

འདས་གྱིས་ཚབ་རྟོག་པ་ཅན་མཚོས་པའི་སྟོན་གྱི་དཔེ་དང་། མེ་ལོང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་དཔེ་དང་། མཚོ་ཏུ་འཁྲུགས་པའི་དཔེས་ཇི་ལྟར་རང་
བཞིན་གྱི་མཚོན་མ་བརྟག་པར་མི་རྣམས་པ་དེ་ལས་བརྒྱུག་

པ་ནི་རྣམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱོམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཤེས་པར་མི་རྣམས་ཀྱི། བསྐྱོམས་པས་ནི་རྣམས་སོ་ཞེས་བཀའ་
སྤྱུལ་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱིས་སོ་

སོར་བརྟག་པ་ནི་གང་ལགས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གང་ལས་དགོངས་ཏེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ནི་གང་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱམས་པ། སེམས་ཀྱིས་
སོ་སོར་བརྟག་པ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་བེ་

{@52A} ལྟ། །ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པ་དང་།
བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་

སོ་སོར་བརྟག་པའོ། །རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་དགོངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔལ་དེ་ལྟར་ཚེས་དང་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག།

པར་རིག་པ་དང་། མཚན་མ་རྣམས་པར་སེལ་བ་ལ་ལྷགས་པའི་མཚན་མ་དུ་ཞིག་ནི་རྣམ་པར་བསལ་བཀའ་བ་དག་ལགས་ལ། གང་གིས་ནི་དེ་
དག་རྣམ་པར་སེལ་ལགས། བྱམས་པ་

བཅུ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྣང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། ཚེས་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཚོག་དང་། ཡི་
གའི་མཚན་མ་སྟོ་ཚོགས་གང་ཡིན་པ་

དེ་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྣང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་
དང་། འཇིག་པ་དང་། གནས་པ་དང་།

གཞན་དུ་འགྲུར་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇིག་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་སྣང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །འཇིན་

པའི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་མཚན་མ་དང་། ངོ་སྟོམ་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་སྟོང་

པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་

{@52B} ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །ལཱུང་བའི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་ལོངས་སོ་དེ་ལ་ལྟ་བའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །ཡོངས་

སུ་ལོངས་སོ་དཔའི་དོན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། བྱུང་མེད་ཀྱི་བསྟེན་བཞུར་དང་། ཡོ་བྱེད་དང་ལྷན་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་ནང་གི་
བདེ་བའི་མཚན་མ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྲུག་པའི་

མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །ལཱུངས་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་
བྱེད་པའི་ཚད་མེད་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་

པ་དེ་ནི་ཚེ་ལོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །ལཱུངས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ནང་གི་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་

སེལ་ལོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་བདག་མེད་པའི་མཚན་མ་དང་། ཚོས་བདག་
མེད་པའི་མཚན་མ་དང་། རྣམ་པར་རིག་

པ་ཅོམ་གྱི་མཚན་མ་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་

ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། འགྲུར་

{@53A} ༩། །བཅའ་དཔའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བཅའ་དཔ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་
ལོ། །མཚན་མ་དེའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་

ཉིད་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྣོད་པ་ཉིད་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས།
མཚན་མ་རྣམ་བཅུ་རྣམ་པར་སེལ་བར་

བགྱིད་ན། མཚན་མ་གང་རྣམ་པར་སེལ་བར་བགྱིད་ཅིང་འཚིང་བའི་མཚན་མ་གང་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལགས། བྱམས་པ། ཉིང་
དེ་འཛིན་གྱི་དྲུལ་གཟུགས་བརྟན་

གྱི་མཚན་མ་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མའི་མཚན་མ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་རྣམ་པར་
སེལ་ལོ། །བྱམས་པ། སྣོད་པ་ཉིད་དེ་

དག་ནི་དངོས་སུ་ན་མཚན་མ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རེ་རེ་འདྲ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་འ
གྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ། འདི་ལྟ་

སྟོ། དཔེར་ན། མ་རིག་པ་ནས་མ་ཤེས་པར་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཉེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་ན་འདུ་བྱེད་

འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་འདྲ་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གང་རྟོག་

{@53B} བ་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་མ་མཚེས་པས་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བ
སྐྱེས་པ་གང་ལགས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། བྱམས་པ་ཁྲིད་དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྣོད་པ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་
ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལ་ཁྲིད་དོན་འདི་ཉིད་འདྲི་བ་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱམས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྣོད་པ་ཉིད་ལས་
རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་

དག་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ཁྲོད་ལ་
བཤམ་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། གཞན་གྱི་

དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཀུན་
བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལེན་ཏུ་རྣམ་པར་

བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དེ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཙུམ་
ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་

དག་གིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཞིག་བསྐྱེས་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱམས་པ། ངས་ཉོན་ཐོས་རྣམས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་

{@54A} ལྟ། །རྣམ་པ་དུ་མ་བསྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་།
ལྷག་མཐོང་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་བ་ལགས།

བྱམས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་
བ་ཡིན་ཞོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས། དེ་དག་གི་

འབྲས་བུ་གང་ལགས་པར་བརྗོད་པར་བགྱི། བྱམས་པ། སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ལེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འབྲས་བུ་
ཡིན་ཞོ། །བྱམས་པ། ཡང་ཉོན་ཐོས་

རྣམས་ཀྱི་འཇམ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཇམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཚོས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འ
དས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་

དང་། ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ལས་ཅི་ལགས། བྱམས་པ། འ

ཚིང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་མཚོན་

མའི་འཚིང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཚིང་བ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
གོགས་རྣམ་པ་ལྷ་གསུངས་པ་གང་དག

ལགས་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞི་ཞི་གནས་གྱི་གོགས་དག་ལགས། དུ་ཞི་ལྷག་མཐོང་གི་གོགས་དག་ལགས། དུ་ཞི་གཉིས་ཀའི་གོགས་དག་
ལགས། བྱམས་པ། ལུས་དང་ལོངས་

{@54B} ཏེ་དེ་ལ་ལྷ་བཞི་ཞི་གནས་གྱི་གོགས་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་གཏམ་འདོད་པ་བཞིན་མ་ཐོབ་པ་ཞི་ལྷག་མཐོང་གི་གོགས་ཡིན་ནོ། །འ
དྲེས་པར་གནས་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཅོམ་གྱིས་ཚོག

པར་འཛིན་པ་ཞི་དེ་གཉིས་ཀའི་གོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འང་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྐྱོར་བར་མི་བྱེད་དོ། །གཅིག་ཤོས་གྱིས་ཞི་སྐྱོར་བ་མཐར་ཐུག་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། སྐྱིབ་པ་

ལྷོ་གང་དག་ལགས་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞི་ཞི་གནས་གྱི་སྐྱིབ་པ་དག་ལགས། དུ་ཞི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱིབ་པ་དག་ལགས། དུ་ཞི་གཉིས་ཀའི་སྐྱིབ་
པ་དག་ལགས། བྱམས་པ། ཚོད་པ་དང་།

འགྲོད་པ་ཞི་ཞི་གནས་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྟུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། ཐེཚོམ་ཞི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་།
གཞོད་སེམས་ཞི་གཉིས་ཀའི་སྐྱིབ་

པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཇི་ཅོམ་གྱིས་ཞི་གནས་གྱི་ལམ་ལོངས་སུ་དག་པ་ལགས། བྱམས་པ། གང་གི་ཚོ་རྟུགས་པ་དང་། གཉིད་
ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཚོམས་པར་གྱུར་

པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཇི་ཅོམ་གྱིས་ཞི་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ལོངས་སུ་དག་པ་ལགས། བྱམས་པ། གང་གི་ཚོ་རྟུགས་པ་དང་། འགྲོད་པ་
ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཚོམས་པར་གྱུར་པའོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་ཞུགས་པས་རྣམ་པ་དུ་དག་གིས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འ
ཚིལ་བར་བསྒྲིལ་གས། བཀའ་སྤྱུལ་པ།

{@55A} ལྷག་མཐོང་ལ་ཞུགས་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ལྷོ་ལྷོ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། བད་དུ་
སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། མཚོན་

མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་སོ། །བྱམས་པ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་
ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཏང་སྟེ། ཉམ་ཐོས་

དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་རབ་ཏུ་ལྷུང་ན་དེ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ཞོ། །གལ་ཏེ་ལྷོ་ལྷོ་
གྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡོ་དག་དང་། འདུ་འཛི་དང་།

མཚོན་མ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལྷོ་ལྷོ་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་
བར་གཏོང་ན་དེ་ནི་ལྷོ་ལྷོ་སེམས་རྣམ་པར་

གཡེང་བ་ཡིན་ཞོ། །གལ་ཏེ་སྤྲུགས་པ་དང་གཉིད་གྱིས་བྱིང་བའམ། ལྷོ་ལྷོ་པར་འཇུག་པའི་རོ་ལྷུང་པའམ། ལྷོ་ལྷོ་པར་འཇུག་པའི་ཉེ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཉོན་

མོངས་པར་གྱུར་ན། དེ་ནི་བད་དུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ཞོ། །གལ་ཏེ་ལྷོ་ལྷོ་གྱི་མཚོན་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བད་གི་ཏིང་ལེ་འཛིན་གྱི་ད་
ཡུལ་གྱི་མཚོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་དེ་ནི་

མཚོན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ཞོ། །གལ་ཏེ་བད་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་གྱིས་ངའོ་
སྟམ་དུ་རྫོམ་སེམས་སུ་བྱེད་ན་དེ་ནི་

{@55B} གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ཞོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སའི་

བར་ལ་གང་གི་གཉེན་པོ་ལགས། བྱམས་པ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ས་དང་པོ་ལ་ནི་རྣམ་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་སྐྱེ་བའི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་

ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་ཕྱ་མོའི་འཁྲུལ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་
སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྲིད་པ་དང་། ཚོས་ལ་

སྲིད་པའི་ལོ། །ལྲུ་པ་ལ་ནི་འཁོར་བ་དང་། ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང་། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལོ། །དྲུག་
པ་ལ་ནི་མཚོན་མ་མང་པོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ལོ། །

བདུན་པ་ལ་ནི་མཚོན་མ་ཕྱ་མོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ལོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་མཚོན་མ་མེད་པ་ལ་རྩོལ་བ་དང་། མཚོན་མ་ལ་དབང་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལོ།
།དགུ་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་

སྒྲོན་པ་ལ་དབང་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལོ། །བརྒྱུ་པ་ལ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་མི་འཐོབ་པའི་ལོ། །བྱམས་པ། ཞི་
གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དེ་བཞིན་

གཤམ་གསལ་པའི་ས་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་མཚོག་ཏུ་ཚེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལེགས་པར་
བཅོམ་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་

{@56A} ༡༡ །པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་ཐོབ་ཅིང་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤིན་
ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ན་སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་

འགྱུར་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། བྱམས་པ། འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ནས་དེ་

བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ལས་བརྒྱམས་

ཏེ། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་དང་བསམས་པའི་ཚོས་རྣམས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དང་། ལེགས་པར་བསམས་པ་དང་། ལེགས་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དེ་བཞིན་

ཉིད་ཀར་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མཚན་མ་སྤོ་མོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལའང་རེ་ཞིག་སེམས་ལྷན་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་ན་རགས་པ་དག་

ལ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། བྱམས་པ། དེ་ལ་མཚན་མ་སྤོ་མོ་ཞི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ལེན་པའི་མཚན་མའམ། རྒྱུང་བའི་མཚན་མའམ། རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་མའམ།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་མའམ། ཀང་གི་མཚན་མའམ། སྤྱི་ལོ་ལ་གྱི་མཚན་མའམ། དེ་གཉིས་ཀའི་མཚན་མའམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

{@56B} དོན་ལ་སྐྱུར་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་མཚན་མའམ། ཤེས་པའི་མཚན་མའམ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྤྱི་བསྐྱེད་ལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་མཚན་མའམ།

འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་མའམ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་མའམ། རྟག་པའི་མཚན་མའམ། མི་རྟག་པའི་མཚན་མའམ། སྤྱི་བསྐྱེད་ལ་བ་དང་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་

གྱི་མཚན་མའམ། དེ་མི་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་མའམ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་མཚན་མའམ། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མའམ། ཐམས་ཅད་

ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བར་རིག་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མའམ། གང་ཟག་བདག་མེད་པའི་མཚན་མའམ། ཚོས་བདག་མེད་པའི་མཚན་མའམ། གང་དག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀུན་ཏུ་

འབྲུང་བ་ལ་སེམས་ལྷན་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་འཇུག་གོ་དེ་ལྟར་ལྷགས་ཤིང་དེ་ལ་མང་དུ་གནས་པ་དུས་དུས་སུ་གཤམ་དང་། སྐྱིབ་པ་དང་།
རྣམ་པར་གཤམ་བཟང་གསལ་སེམས་

རྣམ་པར་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནང་གི་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རང་རིག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཞེས་པ་
རྣམ་པ་བདུན་སྐྱེ་བར་འགྲུང་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་

མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་ཉིད་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་
རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། ས་དང་ཕོ་ཐོབ་

{@57A} ལྟ། །པ་དང་། ས་དེའི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྤར་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་

བརྟན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པས་དངོས་
པོའི་མཐའི་དམིགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ།

དེས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་ལྷགས་ཤིང་། དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན། ལ་ལ་ཞིག་ཁྱེད་ཆེས་ལྷ་མོས་

ཁྱེད་ཆེས་སྐྱོམ་པོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའང་ཁྱེད་སུ་ཁྱེད་འབྲུང་། །འདི་ཚུལ་དུ་ནང་གི་མཚན་མ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚད་མཐུན་པའི་མཚན་

མ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་དེ། མཚན་མ་རྣམས་རྣམ་པར་སེལ་བ་ན་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་དོ།
།མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་

ཅད་ལེགས་པར་བཅོམ་པས་རིམ་གྱིས་ས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་སུ་གསེར་ལྟ་བུར་སེམས་རྣམ་པར་དེ་ལ། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་པར་

རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱུ་ཞིང་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དམིགས་པ་འང་འཕྲོག་སྟེ། བྱམས་པ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་
མཐོང་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་ན་སྤྲོ་བ་མེད་

{@57B} པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱུ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞི་ལྟར་སྐྱབ་
པར་བགྱིད་ན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཚེན་པོ་མཛོན་པར་

སྐྱབ་པ་ལགས། བྱམས་པ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གནས་དུག་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཚེན་པོ་མཛོན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།
སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་།

གནས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། བསྐྱང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། འཕེལ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། འགྲིབ་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལོ། །ཇི་
ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་

པ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཤེས་ན་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་
སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་བཟོན་པ་དང་སྟོང་

རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལོ། །དམིགས་པའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་སྤྱི་རོལ་དང་། བྱང་གི་ཡུལ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ། རྒྱན་ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་དང་ཡུད་ཅོམ་ཅིག་ལ་
ཅིག་ཅར་ཉིང་འཛིན་མང་པོ་ལ་སྟོམས་

པར་འཇུག་པ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་མཐོང་བ། དེ་བཞིན་གཤེས་པ་མང་པོ་མཐོང་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོ་
ནའི་ལོ། །དམིགས་པའི་མཚན་མ་རྒྱུང་

{@58A} ༣༡ །དུ། རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ལོ། །དམིགས་པའི་མཚན་མ་ཚེན་པོར་གྱུར་པ་རྣམ་པར་

རིག་པའི་ཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་

ལྡན་པའི་འོ། །དམིགས་པའི་མཚན་མ་ཚད་མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། བཅ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ།
མཚེད་གྱི་དང་ལྡན་པའི་འོ། །

དམིགས་པའི་མཚན་མ་སྤོམ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཅིའང་མེད་པའི་སྟེ། མཚེད་དང་ལྡན་པའི་འོ། །དམིགས་པའི་མཚན་མ་མཐའ་
ཐུག་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཞི་འདི་

ལྟ་སྟེ། །འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ། མཚེད་དང་ལྡན་པའི་འོ། །མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་དང་། །འགོག་པ་ལ་དམིགས་

པའི་འོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། །སེམས་ཅན་དཔྱེལ་བའི་འོ། །ཚོར་བ་འདྲེན་མ་དང་ལྡན་པའི་ཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། །འདོད་པ་འོད་
པའི་འོ། །དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་

ཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། །བསམ་གཏམ་དང་པོ་དང་། །བསམ་གཏམ་གཉིས་པའི་འོ། །བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། །བསམ་གཏམ་གསུམ་པའི་འོ། །
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན།

བདེ་བའང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། །བསམ་གཏམ་བཞི་པ་བ་དང་། །འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ། མཚེད་པའི་བར་གྱི་འོ། །
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ལྡན་པའི་

{@58B} ཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པའི་འོ། །དགོ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། །དད་པ་ལ་སོགས་
པ་དང་ལྡན་པའི་འོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཞི་འདི་

ལྟ་སྟེ། །དེ་གཉིས་ཀའི་དང་མི་ལྡན་པའི་འོ། །ཇི་ལྟར་ན་གནས་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཡའ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་

བསྐྱེད་པ་ལ་མཁའ་སྐྱོད་ལོན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་འཕྱིར་བ་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་མཚོན་མའི་འཚོང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཚོང་བ་ཡང་དགའ་པོ་
ལྟ་བུ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་རབ་ཏུ་ཤེས་

ནས་དེ་ལས་སེམས་འདི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱུ་བ་ལ་མཁའ་སྐྱོད་ལོན་ཞེ་ན། །ཇི་ལྟར་ན་འཕྱིར་བ་ལ་མཁའ་སྐྱོད་ལོན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་མཚོན་མ་དང་
གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོའི་སེམས་

གང་ལོན་པ་དེ་སྐྱེ་བ་དང་། འཕྱིར་བའི་ཚོ་སྐྱེ་བ་དང་། འཕྱིར་བའོ་ཞེས་འཕྱིར་བ་ལ་མཁའ་སྐྱོད་ལོན་ཞེ་ན། །ཇི་ལྟར་ན་འཕྱིར་བ་ལ་མཁའ་སྐྱོད་ལོན་
ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་

སུ་གྱུར་པ་མཚོན་མ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཀུན་གསལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དེ་འཕྱིར་ཅིང་འབྲི་བར་གྱུར་པ་ན་འཕྱིར་ཅིང་འབྲི་བོ་
ཞེས་འཕྱིར་བ་ལ་མཁའ་སྐྱོད་ལོན་ཞེ་ན། །ཇི་ལྟར་

ན་ཐམས་ལ་མཁའ་སྐྱོད་ལོན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་ཟླུ་གྲིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཚེད་དག་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཚེད་དག་སྐྱོམ་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱམས་པ། དེ་ལྟར་ན་

{@59A} ༡༡། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཚེན་པོ་མངོན་པར་བསྐྱེད་པས་པ་དང་། མངོན་པར་སྐྱེ་བ་པར་འ
གྱུར་བ་དང་། མངོན་པར་སྐྱེ་བ་པར་བྱེད་

པ་ལོན་ཞེ་ན། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱིར་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་མ་
ལུས་པར་འགག་གོ་ཞེས་གང་གསུངས་

པ་ལ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཡང་དགའ་པོའི་ཚོར་བ་དེ་དག་གང་ལགས། བྱམས་པ། མངོན་བསྐྱེད་མཚོར་བ་རྣམས་པ་གཉིས་འགག་སྟེ། གནས་
གྱི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། དེའི་

འབྲས་བུ་ཡུལ་རིག་པའོ། །དེ་ལ་གནས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་ནི་རྣམས་པ་བཞིར་རིག་སྟེ། གཟུགས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། ག
ཟུགས་མེད་པའི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་

དང་། འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པའོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ནི་ད་ལྟར་
གྲི་གང་ཡིན་པའོ། །འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་

པ་ནི་མ་འོངས་པའི་རྒྱུར་གྲུར་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡུལ་རིག་པའང་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གནས་རིག་པ་དང་། ཡོ་བྱད་རིག་པ་དང་།
ལོངས་སོ་དེ་རིག་པ་དང་། ལྟོས་པ་རིག་

པའོ། །དེའང་སྤང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྤང་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནའོ། །འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སྤྱོད་བའི་མི་མཐུན་པའི་

{@59B} ལྷོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེན་མར་སྤྱོད་དོ། །འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་སྤྱོད་བའི་ནི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་དེ་
གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་ཏེ། རིག་པའི་

འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་དོ། །སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་
ལས་འདའ་བ་ན་དེའང་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་འགག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་སྐོར་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་ཆུབ་ཐེམས་

དཔའ་བྱམས་པ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱམས་པ་སྤོད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། འིན་རྟེན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་
བརྩམས་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་ལ་འིན་

རྟེན་རྣམ་པར་ངེས་འིང་མཁས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱི་བྱིས་པ་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །ངས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་དེ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་

ཏེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་ཅིང་

སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་ལས་དང་།

རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་གིས་འདི་ལ་གིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱ་བའི་རིགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་
བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། ཚོས་རྒྱལ་ལོ་གདམས་པ་

{@60A} ༩༩ །རྣམ་གཞག་གཞུག་ཡིན་པ། །དེ་ནི་རྣམ་འབྱུང་བཀའ་ཡོད་དོན་ཚེ་ཡིན། །གང་དག་ཚོས་དེར་བརྟེན་ནས་རྣམ་འབྱུང་འདིར།
།ཡང་དག་བརྩོན་པ་དེ་དག་བྱང་ཚུབ་

འཕྲོག། །གང་དག་གྲགས་ལྟ་དེ་སྐད་ཚོལ་བ་ལས། །ཐར་པར་ལྟ་བུ་ལྷན་ལྷུ་བྱེད་པ། །བྱམས་པ་དེ་དག་རྣམ་འབྱུང་འདི་ལས་ནི། །ཐག་
རིང་གནམ་ས་རིང་བའི་བཞིན་ཞོ། །སྟོ་

ལྷན་སེམས་ཅན་དོན་ཞེས་དེ་དག་ལས། །ལན་བྱེད་རིག་ནས་སེམས་ཅན་དོན་བརྩོན་མིན། །ལན་དེ་རྟོག་ཏུ་གྱུ་བྱི་དམ་པ་དང་། །ཟང་ཟེང་མེད་
པའི་དགའ་བ་འཕྲོག་མི་འགྱུར། །གང་

དག་འདོད་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་ལུང་འབྲེག་པ། །དེ་དག་འདོད་པ་སྤངས་པ་ཕྱིར་ལེན་ཏེ། །ཚོངས་པ་དེ་དག་ཚོས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ། །རིན་ཐང་མེད་པ་རྟེན་
གུང་སྤོང་ཞིང་རྒྱ། །དེ་ཕྱིར་ཚོད་དང་འདྲ་

འཛི་སྟོས་ལྷན་པ། །རྣམ་པར་སྤོངས་ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་མཚོག་བྱོས་ཏེ། །ལྟར་བཅས་འཛིག་རྟེན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རྣམ་འབྱུང་འདི་ལ་
རབ་ཏུ་བརྩོན་པར་གྱིས། །དེ་ནས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་
རྣམ་གྲངས་འདིར་བསྟན་པ་འདིའི་མིང་

ཅི་ལགས། །འདི་ཇི་ལྟར་གཞུང་བར་བཞི། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །བྱམས་པ། །འདི་ནི་རྣམ་འབྱུང་དེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་
ཡིན་ཏེ། །རྣམ་འབྱུང་དེས་པའི་དོན་

{@60B} བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་ཞིག །རྣམ་འགྲུང་རེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན་སྲོག་ཆགས་དུག་འབྲམ་ནི་སློབ་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེས་

སོ། །ཉམ་ཐོས་སུམ་འབྲམ་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བལ་བ་རྣམ་པར་དག་སོ། །ཉམ་ཐོས་འབྲམ་ལྟ་ཞི་ལོན་
པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་

སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་གིས་ནི་རྣམ་འགྲུང་ཚེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། །བྱམས་
པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་

པའོ། ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་ལུ་བ་ལུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་བཅུ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དག་པ་བཞེས་བཞི་བ་དང་།
དྲི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་བྱེད་པ་

དང་། འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་དང་། ཉམ་ཏུ་སྐྱུང་དཀའ་དང་། མཛོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རིང་དུ་སོང་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་དང་།
ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལགས། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་བཅུ་གཅིག་པ་ལགས་ན། ས་དེ་དག་རྣམ་པར་དག་པ་དུ་དག་དང་། ཡན་ལག་དུ་དག་གིས་བསྐྱས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། ན་

{@61A} ཅུ། །རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་དང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ།
ལྟ་རེས་

གཟིགས་དབང་ཕྱུག །དེ་ལ་ས་དང་པོ་ནི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་བསྐྱས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་སོ།
ལས་གསུམ་པ་ནི་ལྷག་

པའི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །ས་བཞི་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་ནི་ལྷན་པའི་ཞེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་
གྲོལ་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་

གྲོལ་པས་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ས་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ལྗོད་པའི་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཀོ། །ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་གང་ཞེ་
ཀ། རྣམ་པ་གཟིགས་དབང་

ལྷན་ །མོས་པསོད་པའི་ས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་དཔ་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དག་ལ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱིར་བཏོན་པས་ས་དེ་
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་

ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་དག་པ་ཉིད་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཡང་ལྷན་བཅུ་མེད་འཇུག་
ལྷན་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དག་

ལ་ཞེས་བཞིན་དུ་དཔར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འབད་པས་
བད་པས་དེའང་

{@61B} འཕྲོག་པོ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཡང་འཇུག་རྟེན་པའི་ཉིང་ལེ་འཇོན་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ལ་སྐྱོམས་པར་འཇུག་
པ་དང་། ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་

པ་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འབད་པས། དེ་
ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་

ཚོགས་པ་ཡིན་ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་དག་གིས་དེ་ལ་མང་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམས་པར་འཇུག་
པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཚོས་ལ་

སྤྱོད་པ་ལས་སེམས་ལྷན་པར་བཏང་སྐྱོམས་སུ་འཇུག་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་
ཚོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་

འབད་པས་དེ་འང་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཡང་བདེན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་ལྷན་པར་ལས་འདས་པ་དག་ལ་གཅིག་

ཏུ་མི་ཚོགས་པ་ཉིད་དང་། མངོན་དུ་ཚོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྷག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་སྟེ། ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཞུགས་པའི་བྱེད་པ་ལྷན་པར་ཚུབ་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་མཐུན་

པའི་ཚོས་རྣམས་བསྐོས་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་འབད་པས་དེ་འང་འཐོབ་

{@62A} ལྟ། བོད་ །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཡང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་མངོན་སུ་མ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་
སྐྱོབ་མང་བ་

དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མང་དུ་གནས་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡོངས་སུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

འབད་པས་དེ་འང་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཡང་བར་ཚད་མེད་པ་དང་། ལྷན་མི་འཚད་པར་མཚན་མ་མེད་པའི་
ཡིད་ལ་བྱེད་

པས་མང་དུ་གནས་པར་མི་རྣམས་པས། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་འབད་པས་

དེ་འང་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཡང་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་དེ་ལ་རྩོམ་བ་ལྷག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་
བཞག་པ་དང་། མཚན་

མ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་

པས་དེའང་འཐོབ་

པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པ་ཡིན་ཡང་རྣམ་གྲངས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རེས་པའི་ཚིག་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་

{@62B} ལྟོན་པ་ལའང་དབང་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་ཚྲོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་

འཐོབ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པ་ཡིན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་འཐོབ་པར་མི་རྣམས་
པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་

ཡོངས་སུ་མ་ཚྲོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་
ཚྲོགས་པ་ཡིན་ཡང་ཤེས་

བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚགས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་
ཚྲོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་

ལག་དེས་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་འཐོབ་སྟེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པ་ཡིན་མོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་
ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པའི་ཕྱིར་

ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣ་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱལ། །དེ་དག་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གིས་བསྐྱུས་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས། ཅིའི་སྐད་དུ་ས་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་དག་འབ་ཞེས་བགྱི། ཅིའི་སྐད་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཞེས་བགྱི།
ལགས། ས་དང་

{@63A} ལོ་ལོ་སྤོངས་ལ། འདྲིས་པ་མ་ཡིན་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཐོབ་པས་དགའ་བ་དང་མཚོན་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱིར་རབ་ཏུ་

དགའ་བ་ཞེས་བྲལོ། །ས་གཉིས་པ་ནི་སྤྱད་བ་ལྷོ་དང་འཚལ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྲལོ། །ས་གསུམ་པ་

ནི་ཉིད་དེ་འཛིན་དེ་དང་ཐོས་པའི་གཟུངས་དེ་ཞེས་པའི་སྤྱད་བ་ཚད་མེད་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྲལོ། །ས་བཞི་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཞིང་

བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣོམ་པ་དེ་ཡི་ཞེས་ཀྱི་མེད་འོད་འཕྲོ་བར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྲལོ། །ས་ལྔ་པ་ནི་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་

སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཐབས་ཀྱིས་རྣོམ་པ་དེ་ལ་དབང་བྱ་བར་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཞེན་ཏུ་སྤྱད་དགའ་བ་ཞེས་བྲལོ། །ས་དྲུག་པ་ནི་འདྲུབ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་

པ་མཛོན་སྐྱེས་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མཛོན་སྐྱེས་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་མཛོན་ཏུ་གྱུར་ཅེས་བྲལོ། །ས་བདུན་པ་ནི་མཚན་མ་

མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བར་ཚད་མེད་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཚད་པ་རིང་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། རྣམ་པར་དགའ་བའི་ས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་

{@63B} ཞེས་བྲལོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བས་མི་བསྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྲལོ། །

ས་དགུ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་རྣོན་པའི་དབང་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་འཕངས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ལེགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཞེས་བྲལོ། །ས་བཅུ་པ་ནི་

གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱིན་ཆེན་ལྟ་བུས་ཁྱབ་ཅིང་ཁེབས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་ཆེན་གྱི་ལས་བཅུ་
གཅིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་

དང་ཞེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ལེན་ཏུ་ཕྱོམ་སྤངས་པས་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཞེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
བྱང་ཚུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་དེ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་ནི་དུ་མཚེས། གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་དུ་
མཚེས་ལགས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། བ་རས་གཟིགས་དབང་ལྡུག་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་བཅུ་

གཅིག་སྟེ། ས་དང་པོ་ལ་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་
པ་དང་། དེའི་གནས་

{@64A} ༩། །ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་ཕྱོམ་འི་ལུས་ལ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་
སྤྱིན་

པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་།

ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་སྣོམས་པར་འ
ཇུག་པ་ལ་སྟེད་པ་

ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། ཚོས་ལ་སྟེད་པ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་

ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་

པ་ཉིད་དང་། མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། མངོན་
དུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་རྒྱུ་ལོན་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་སོ། །དུག་པ་ལ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་
ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་

པ་དང་། མཚན་མ་མངའ་བའི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་རྒྱུ་ལོན་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་སོ། །འདུག་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་ལྟ་
མོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཀུན་ཏུ་

{@64B} རྫོངས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་ལ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་རྒྱུ་ལོན་མི་མཐུན་པའི་
སྤྱོད་པ་སོ། །འབྱུང་བ་ལ་ནི་མཚན་

མ་མེད་པ་ལ་རྩོལ་བ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། མཚན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་རྒྱུ་ལོན་མི་མཐུན་པའི་
སྤྱོད་པ་སོ། །དགུ་པ་ལ་ནི་ཚོས་

བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ལོང་ནས་ལོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་
ལ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་།

སྤྱོད་པ་འདི་དབང་ལ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་རྒྱུ་ལོན་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་སོ། །འབྱུང་བ་ལ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཚེན་པོ་ལ་ཀུན་
ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། གསང་བ་དང་

སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་རྒྱུ་ལོན་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་སོ། །འཇུག་པ་ལ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཚགས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷོ་ཀུན་ཏུ་

ཚོངས་པ་དང་། ཐོགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་རྩོགས་སོ། །ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་ །ས་དེ་དག་ནི་
ཀུན་ཏུ་ཚོངས་པ་ཉི་ལུ་ཚུ་

གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་མི་ལྷན་པ་
ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་

{@65A} } ༩༩ །ལ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་ཚོངས་པའི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བྲལ་ཞིང་དེའི་གནས་ངན་ལེན་
ཐིབས་པོ་ཆེན་པོ་ལས་ཡང་དག་

པར་འདས་ཏེ། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱ་བའི་ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་
བྱང་ཆུབ་ཇི་ཅོམ་དུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་

ཞིང་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ནི་ངོ་མཚར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་དག་རྣམ་པར་དག་པ་དུ་དག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལགས། ན་རས་ག་
ཟིགས་དབང་ལྷན་བརྒྱན་

ཀྱིས་ཏེ། ལྷན་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྷན་ཇི་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་

མཐོང་ཞིང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྒྱུ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་
དང་། མཐུ་རྣམ་

པར་དག་པས་སོ། །ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་ །ས་དང་པོ་ལ་ལྷན་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནས་མཐུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བར་གང་
ཡིན་པ་དང་། ས་གོང་

ས་གོང་མ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་ལ་ལྷན་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནས་མཐུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཆེས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཆེས་

{@65B} ལིན་ཏུ་རྒྱལ་པར་དགའ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱོལ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལ་སྐྱེ་བ་རྒྱལ་པར་དགའ་པ་མ་གཏོགས་པ་ས་དང་པོའི་
ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་དེའི་པོང་མའི་ས་རྒྱལ་ས་

དེའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་མཉམ་ལ། རང་གི་སའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱོལ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
ས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་

དག་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ནི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱོལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅིའི་སྐྱད་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་བ་

རབ་ཏུ་མཚོག་ཅེས་བགྱི་ལགས། རྣ་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ རྣམ་པ་བཞིའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་ལིན་ཏུ་རྒྱལ་པར་དགའ་པ་འགྲུབ་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་དང། སོ་སོར་བཏགས་ཏེ་

ལེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་སྣོད་རྗེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནུབ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང། གཞན་གྱི་ཀུན་

ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་པར་སྐྱོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅིའི་སྐྱད་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པར་མོན་ལམ་རྒྱ་
ཚེན་པོས་མཚི་བ་དང། སློན་ལམ་གྱུ་ལོམ་

པ་དང་ལྡན་པ་དང། སློན་ལམ་གྱི་སྐྱོབ་ས་ཅན་ལགས། རྣ་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ རྣམ་པ་བཞིའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
རྒྱལ་པར་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང། སྐྱོན་ལམ་གྱི་སྐྱོབ་ས་ཅན་ལགས། རྣ་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ རྣམ་པ་བཞིའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

{@66A} ༣༡ །བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ལ་མཁས་པ་དང། དེ་ལྟར་དུ་འཕྲོག་པར་རྣམས་པ་དང། ལྟར་དུ་ཕྲོག་པ་དེ་དང་བདེ་བར་གནས་པ་དེའང་
སྤངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་རྒྱུ་བ་མེད་པ། དགོས་པ་མེད་པ། སྤྲུལ་བ་སྤྲུལ་མང་པོ་སྣ་ཚོགས་ཡུན་རིང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་གྱིས་སློན་པར་བྱེད་པས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སློན་

ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོས་འགོ་བ་དང་།

སློན་ལམ་གྱལ་ལོ་ལ་དང་ལྷན་པ་དང་། སློན་ལམ་གྱི་སློབ་མ་ཚན་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་དུ་མཆིས་

ལགས། རྣ་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱལ། རྒྱལ་སྤེ། རྒྱུན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏམ་དང་། ཞེས་
རབ་པོ། །བཅོམ་

ལྷན་འདས། གཞི་དུ་གཤེད་དག་ལས་དུ་ཞི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལགས། དུ་ཞི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལགས། དུ་ཞི་
ལྷག་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་

ལགས། རྣ་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱལ། དང་པོ་གསུམ་ཞི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏམ་ཞི་ལྷག་
པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་

ཡིན་ཞོ། །ཞེས་རབ་ཞི་ལྷག་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཞོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཞི་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་ཡིན་པར་ང་སྣམ་པོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།
།བསྐྱབ་པའི་གཞི་དུ་གཤེད་དག་ལས་དུ་

{@66B} ཞི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལགས། དུ་ཞི་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་ཚོགས་ལགས། རྣ་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱལ། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་

ཡིན་ཞོ། །ལྷག་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞི་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ཞོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏམ་ཞི་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་
ཡིན་པར་ང་སྣམ་པོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།

བསྐྱབ་པའི་གཞི་དུ་གཤེད་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བཞི་ལགས། རྣ་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱལ། རྣ་ལ་ལྷན་ཏེ། ས་
རོལ་ཏུ་རྒྱུན་པ་དང་ལྷན་པའི་དམ་

པའི་ཚོས་བསྟན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲེལ་སྤོང་ལ་ཐོག་མའོ་ནར་ཤིན་ཏུ་མོས་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཚོས་དཔ་བཅུ་པོ་དག་གིས་ཐོས་པ་
དང་། བསམས་པ་དང་། བསྐྱོམས་

པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་དང་། རྒྱུ་མི་འ
ཚད་པར་དགོ་བའི་སྤྱོད་ཀས་ལ་སྦྱོར་བས་

བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཅིའི་སྐད་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་དག་གྲངས་དུག་ཏུ་གདགས་པར་རིག་པར་བསྐྱིལ་གས། བ་རས་ག
ཟིགས་དབང་རྒྱལ། རྣམ་པ་གཉིས་

ཀྱི་སྦྱར་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་། ཉེན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པ་
ཡིན་ལ། གསུམ་ནི་ཉེན་མོངས་

{@67A} ༦༧ །པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་ཉེ་བར་
བསྐྱབ་པའི་ཕན་འདོགས་

པས་ཕན་འདོགས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་ཕོངས་པ་དང་། གཞོན་པ་དང་། རྣམ་པར་མཐོ་འཚོམ་པ་ཉེ་བར་མི་རྒྱལ་བའི་ཕན་འདོགས་པས་
ཕན་འདོགས་སོ། །བཟོན་པས་ནི་

ཕོངས་པ་དང་གཞོན་པ་དང་རྣམ་པར་མཐོ་འཚོམ་པ་ལ་ཅི་མི་སྟུམ་པས་ཕན་འདོགས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་སོ།
།བཟོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་ཉེན་མོངས་པ་

རྣམ་པར་བཅིལ་བ་དང་། ཉེན་མོངས་པ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའི་དགོ་བའི་སྤྱོད་ཀས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཉེན་མོངས་པས་དགོ་བའི་
སྤྱོད་ཀས་ལ་སྦྱོར་བ་ལས་བསྐྱོད་པར་མི་

ལུས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་ཉེན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གཞོན་ཏེ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཛོམས་པར་བྱེད་དེ།
དེ་གསུམ་ནི་ཉེན་མོངས་པའི་

གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་པ་དཔལ། ཅི་ལྟར་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དག་གྲངས་བཞིར་གདགས་པར་རིག་པར་བསྒྱིལ་གསལ། ཉ་རས་
གཟིགས་དབང་ལྷུག།

ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དུག་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཕན་བཏགས་ནས་བྱང་ཆུབ་

{@67B} སེམས་དཔལ་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོས་ཟིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དགོ་བ་ལ་འཛོགས་པར་བྱེད་དེ། དེའི་སྤྱིར་ངས་ཐབས་མཁས་
པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་གསུམ་པོ་དག་གི་གྲོགས་

སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟན་ཏོ། །ཉ་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཚོ་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མང་བས་
རྟག་ཏུ་སྒྲིམ་མི་རྣམས་པ་དང་།

ཁམས་དང་མོས་པ་དམའ་བའི་སྤྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྟོབས་ཆུང་བས་སེམས་ནད་དུ་འཛོགས་མི་རྣམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འི་སྤེལ་སྟོན་
ཐོས་པའི་དམིགས་པ་

ལ་བསམ་གཏམ་ཡོངས་སུ་མ་བསྒྲོམས་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་མངོན་པར་སྐྱབ་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ན། དེ་བཤོད་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་ཆུང་དུ་འང་ཡང་

དག་པར་སྤངས་ཏེ་གནས་ཤིང་སྤྱིམ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་

ཆུང་བ་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་རྣམས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་སྤྱིར་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་

སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་མཉམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་ཅིང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་

སྟོབས་ཚུང་བཉིད་རྣམ་པར་

{@68A} བསྐྱོག་ནས་ཁམས་གྲོལ་པ་ལས་བསམ་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་ཡིན་ཏེ།

དེས་སེམས་ནང་དུ་

འཛིན་ལུས་པས། དེའི་སྐྱེར་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའི་སྤེ་སྟོད་ཐོས་པའི་

དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེའི་སྐྱེར་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་འཛིན་རྟེན་ལས་འ

དས་པའི་ཞེས་རབ་མངོན་པར་

སྐྱེས་ལུས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་སྐྱེར་རས་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་ནི་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་

སུ་བསྟན་ཏེ། །བཙུག་ལྷན་

འདས། དེའི་སྐྱེར་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དུག་པོ་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་རིག་པར་བསྐྱིལ་གས། རྣམས་གཞིགས་དབང་ལྷན། དེ་

དག་གོང་ནས་གོང་

དུ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྐྱེར་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་དང་ལོངས་སོ་དེ་ལ་མི་ལྷན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་དོ།

།ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་

སྐྱེས་ན་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་བཙུན་འགྲུས་རྩོམ་པར་འགྱུར་རོ། །བཙུན་འགྲུས་བརྩམས་ན་བསམ་གཏན་

སྐྱེས་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་

{@68B} གྲུབ་ན་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་རབ་འཐོབ་པོ། །བཙུག་ལྷན་འདས། ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དེ་དག་རྣམས་པ་དུར་རབ་ཏུ་དབྱེ་

ལགས། རྣམས་གཞིགས་དབང་ལྷན། །རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྟེ།

ཕྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཚོས་ཕྱིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་ཕྱིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ཕྱིན་པ་ལོ། །ཚུལ་གྱི་མཉམ་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ནི་མི་དགོ་བ་ལས་
ཕྱོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་མཉམ་དང་། དགོ་བ་ལ་འཇུག་པའི་

ཚུལ་གྱི་མཉམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱི་མཉམ་སོ། །བཟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་མཛེད་པའི་བཟོད་པ་
དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཅི་མི་སྤྲུལ་པའི་བཟོད་པ་དང་།

ཚོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་ལོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གོ་ཚའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགོ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །

བསམ་གཏམ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་ཞི་ལ་རབ་ཏུ་ཞི་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བདེ་བར་གནས་པའི་
བསམ་གཏམ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྤྱུབ་པའི་

བསམ་གཏམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མངོན་པར་སྤྱུབ་པའི་བསམ་གཏམ་གོ། །ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་
པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཞེས་བསྐྱེད་ལགས། །
ན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱུག །ལྷའི་ཕྱིར་ཏེ།

{@69A} ལྟ། །ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་
བསྐྱོབ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་

ནི་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །དེ་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིན་པའི་འ
བྲས་སུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་། ལན་དུ་ཐོན་འདོགས་པ་དང་འབྲེལ་

བའི་སེམས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིན་པ་དེ་དག་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་དང་མ་འ
དྲེས་ཤིང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་གང་

ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བའི་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ཉིད་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་

སྐྱེན་པ་དེ་དག་ཉིད་བྱས་ཤིང་བསམ་གསལ་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འབྲས་བུར་སྒྲོན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་
དང་མི་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ལགས། ཀ་

རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག། དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་དུག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་ལོངས་སོང་དང་དབང་ལྷུག་དང་བདག་ཉིད་གྱི་
བསོད་ནམས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་དུ་ལྷ་བ་དང་།

ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཅི་འདོད་དགུར་ཀུན་ཏུ་ད་པ་དང་། བརྟམ་པ་མི་བཟོད་པ་དང་མི་བརྩོན་པས་བསོད་ནམས་དང་འདྲ་འཛིད་དང་། འཛིག་
རྟོན་གྱི་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་རྣམ་པར་གྱུང་།

{@69B} བའ་འཇུག་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་བོས་པ་དང་། བྱེད་པ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་གྱི་སྒྲིམ་པ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཕན་ཡོན་དུ་ལྷ་བའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་

པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ལགས། ཀ་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག། དེ་འང་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལོངས་སོང་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། བདེ་འ
གྲོར་འགྲོ་བ་དང་། ཁོན་མེད་ཅིང་དབྱེན་མེད་ལ་

བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བདག་པོ་དང་། ལུས་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འ
དས། ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དེ་དག་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་

ཅན་གྱི་ཚོས་དང་འབྲེལ་པ་གང་ལགས། ཀ་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག། དེ་ནི་སྐྱོར་བ་བཞིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྙིང་རྩེ་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་དང་།
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། རྟག་ཏུ་མི་བྱེད་

པའི་སྐྱོར་བ་དང་། གྲུས་པར་མི་བྱེད་པའི་སྐྱོར་བས་སོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོར་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་

སྤྱི་ཤོད་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱི་

པའི་སྐོམ་པ་ཉམས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཐབས་མ་ལགས་པ་གང་ལགས། ཀ་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན། །བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔལ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱི་ཤོད་དེ་དག་གིས་སེམས་

ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ན། གལ་ཏེ་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་འདོགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ ཅོམ་གྱིས་ཚོགས་པར་འཛིན་ཅིང་མི་དགོ་བའི་གནས་
ལས་བསྐྱེད་སྟེ། དགོ་བའི་གནས་སུ་འཛོགས་པར་

{@70A} ལ། །མི་བྱེད་ཀྱི་ དེ་ནི་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཀོ། །དེ་ཅི་འདྲི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཀ་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་དེ་ ཅོམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་
ཕན་གདགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདི་

ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་གཙང་བཞི་ཚེ་འདྲུང་ཚུང་ཡང་འདྲུང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་དྲི་ཞིམ་པོར་བྱ་བར་མི་རྣམས་ལ། །དེ་བཞིན་དུ་འདྲུང་
བྱེད་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱི་རང་བཟིན་གྱིས་བསྐྱེད་

བསྐྱེད་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་གདགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ ཅོམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་བདེ་བར་བྱུང་མི་
རྣམས་ཀྱི། དགོ་བའི་འཛོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་

དེ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་མཚོགས་ཁོན་ཡིན་ཀོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱི་ཤོད་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་དུ་མཚིས་ལགས། ཀ་
རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་

པོ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱི་ཤོད་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ཡོད་པར་ མི་སྐྱོམ་ཅིད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་
ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱི་ཤོད་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་

བསྐྱེད་པ་དང་། མོ་སོ་བཞེད་ལ་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱི་ཤོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་
རིག་པར་བྱ་སྟེ། བདུན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་དེ་དག་གིས་གཞན་ལས་ཞེས་གྱི་ཁོ་ཡོངས་སུ་མི་འཚོལ་བ་དང་། ཚོས་དེ་དག་ལ་ལྟ་བུས་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་
བྱེད་པ་དང་། ཚོས་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་

{@70B} བར་འབྱེན་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟོན་ཏུ་ཡིད་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། བདག་ལ་མི་བསྟོད་གཞན་ལ་མི་སྟོད་
ཅིང་བརྟན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་ས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་བག

མེད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཅིམ་དང་རྒྱུ་ཚོས་ཚོས་པར་མི་འཛོན་པར་དང་། ཚོས་དེ་དག་གིས་སེར་སྣ་མི་བྱེད་ཅིང་གཞན་
དག་ལ་ཐུག་དོག་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་

སྐྱིན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་སེ་སེ་ཐ་དད་པ་དེ་འང་རྣམ་པ་བདུན་ཁོ་ནར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱིན་
པ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་སྐྱིན་པར་

བྱ་བའི་དཔོན་པོ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་
དང་། སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།

དག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཞེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྩི་མ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ངས་བསྟན་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔས་ཡང་དག་པར་བྱངས་ཏེ་གནས་པ་དེ་ནི་སྐྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བདུན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་པ་བཅས་པ་ལ་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

ལ་མཁས་པ་དང་། ལྷུང་བ་ལས་བསྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་ལ་ངེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དང་། བརྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དང་། ཉག་ཏུ་
བྱེད་པ་དང་། ཉག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་།

{@71A} ༩༡ །བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་བྱངས་ཏེ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ནོ།
།འདི་ལྟ་སྟེ། ཐམས་ཅད་

ལས་གོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་གནས་པ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་རྟོན་པས་མི་འཇུག་པ་དང་། ལན་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྤྱོད་
བ་དང་། གཤེན་བ་དང་། བརྟེན་

པ་དང་། བརྟེན་གསལ་པ་དང་། མཚོང་འདུ་བའི་གོད་པ་དག་གིས་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཁོན་གྱི་བསམ་པ་མི་འཛིན་པ་དང་། འད་ཀྱིས་འ
ཆགས་པ་ན་ཡོངས་སུ་ཉོན་མོངས་

པར་མི་བྱེད་པ་དང་། འད་ཀྱིས་འཆགས་པ་ལ་མི་སྤྲོད་པ་དང་། འཛིགས་པ་དང་ཟང་ཟེང་གི་སེམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཡལ་

བར་མི་འདོར་བ་དེ་ནི་བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བརྟོན་འགྲུས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། བརྟོན་འ
གྲུས་བརྟེན་པ་དེས་བདག་

ལ་མི་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་མི་སྤོད་པ་དང་། མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། བརྟོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དང་། སློབ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྟུལ་བ་བརྟན་པ་
དང་། དག་བའི་ཚོས་རྣམས་

ལ་བརྟོན་པ་མ་གཏང་བ་དེ་ནི་བརྟོན་འགྲུས་རྣམ་པར་དག་པ་བདུན་ཡིན་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་མ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
བསམ་གཏན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་

{@71B} རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཚའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། ལུགས་ཀྱིས་འབྱུང་
བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། མི་

གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱད་བ་བྱས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
སྤྲོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་

པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དེའི་ཤེས་རབ་

དེ་སྐོར་འདོགས་པའི་མཐའ་དང་སྐྱར་

བ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་རབ་དེས་སྣོང་པ་ཉིད་དང་། སློབ་པ་མེད་པ་དང་།
མཚོན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་

ཐར་པའི་སྐོར་གསུམ་པོ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོར་དོན་གྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཞེས་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་།
གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་

སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཞེས་པ་དང་། མཚོན་ཉིད་དང་། རྐྱེན་དང་། དོན་
དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་

པོ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་གྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཞེས་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལྡོ་པོ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
པའི་དོན་གྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་

{@72A} ཅུ། །བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དོན་གྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་
བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཞེས་པ་དང་།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་སློབ་པ་མེད་ལ་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་མང་དུ་གནས་པ་དང་། འབྲེས་པ་ཚད་མེད་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་
གིས་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་

སྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཞེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། རྣམ་པ་
ལྡོ་པོ་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་ལས་

གང་ལགས། རྣ་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱུག་། དེ་དག་གི་ལས་གྱང་རྣམ་པ་ལྡར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཚགས་པ་མེ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཚོ་འདི་ལ་ཕ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་པར་བྱེད་པའི་སྐྱོར་བས་བག་ཡིད་པར་བྱེད་དོ། །མི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་མར་དེ་དག་ལ་བག་
ཡིད་པའི་རྒྱུ་ཡིངས་སུ་འཛིན་པར་

བྱེད་དོ། །ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིན་ཏུ་ཡིངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡིངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡིངས་སུ་བྱང་བ་
དག་སྐྱོམ་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་མི་

རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེས་སྐྱུར་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཡིངས་སུ་བསྐྱོབ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་མར་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

{@72B} ཀྱི་བར་དུ་ཚོར་བས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་སྐྱིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་ཟད་པ་ཉིད་འཐོབ་
པར་བྱེད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་

དག་གི་རྒྱ་ཚེ་བ་ཉིད་གང་ལགས། བ་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱལ། །ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། ཡིངས་སུ་བསྐྱོབ་ཉིད་གང་
ཡིན་པའོ། །ལྷན་པར་ཉོན་མོངས་

པ་མ་མཚིས་པ་གང་ལགས། ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །སྐྱུངས་པ་ཉིད་གང་ལགས། མེ་མོར་
བརྟག་ཅིང་བྱ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །

མི་གཡོ་བ་ཉིད་གང་ལགས། སར་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཚོས་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཉིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་གང་
ལགས། བ་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱལ། །

ས་བཅུ་པར་གཏོགས་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་གཏོགས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་འདྲ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྟག་ཏུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་

པར་སྐྱིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་བས་མ་འཚོལ་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བས་མ་འཚོལ་བ་དང་ལྡན་པ་ལགས། བ་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱལ།
།གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་

ནམས་གྲུབ་པ་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཅིའི་སྤྲད་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པ་མོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་
དེ་ལྟར་པ་མོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་རྣམ་པར་

{@73A} ལྟ། སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ལ་དད་པས་གཟིགས་པ་མ་ལགས། ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་རྒྱུ་ལྷུ་ལྷུའི་ཕྱིར་ཏེ། པ་མོལ་ཏུ་
སྤྱིན་པ་རྣམས་ནི་ཚེས་

ལྷག་པར་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མ་ལ་དེའི་
རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་

པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འགྲུར་བའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་
ལྷན་འདས། པ་མོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེ་

དག་གི་སོ་སོའི་མཐུ་གང་ལགས། ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་མཐུ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། པ་མོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་
བསྐྱོམ་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་

སེར་སྣ་དང་། འཆལ་བའི་རྩལ་གྲིམས་དང་། སེམས་འཁྲུག་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ལྟ་བའི་རྣམ་པར་བསྐྱོད་བ་དང་།
སྤྱི་མ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འགྲུར་བ་དང་། ཚོའདི་ལ་བདག་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྲུར་བ་དང་། སྤྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་འ
བྲས་བུ་འདོད་པ་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཟད་མི་

ཤེས་པ་འཐོབ་པར་འགྲུར་བའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། པ་མོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེ་དག་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་གང་དང་ལྷན་པ་དང་།
དོན་གང་དང་ལྷན་པ་ལགས། བཅོམ་

{@73B} ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་པ་མོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ནི་སྤྲིང་རྩེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་

པར་སློན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་

ལ་ཕན་འདོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞོ། །བཙམ་
ལྡན་འདས། གཤམ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ལོངས་སོང་བས་མ་འཚེལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། སླིང་རྗེ་ཅན་ལགས་ན་ཅི་འདྲ་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་དབུ་ལ་པོ་གདའ་ལགས། ག་རས་ག
ཟིགས་དབང་ལྷུག་ །དེ་ནི་སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལོན་ཡིན་ཞོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ཉེས་བྱས་དེའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
དུ་ཟིན་ན། དེ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་བྱ་

བ་ཉིད་ལ་ལྷགས་པ་དང་། ལོངས་སོང་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་བུ་གསུམ་ལ་བ་ལྟར་སྤང་བར་གཤམ་ལ་འགྱུར། ག་རས་གཟིགས་
དབང་ལྷུག་ །འདི་ལྟ་སྟེ།

དཔེར་ན། ཡི་དམགས་ལུས་སྐྱོམ་པས་གདུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོའི་རྩ་བ་སྐྱེས་པར་མ་ཐོང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་དག་གིས་ཉེས་པ་མ་ཡིན་གྱི།
ཡི་དམགས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་

རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཉེས་པ་ཡིན་ཞོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མེད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེན་པ་དག་
གིས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་རྣམས་

{@74A} ༩༩ །ཀྱི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རང་གི་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཡི་དམགས་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་ཞོ།
།བཙམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཚོས་པ་ཉིད་པ་རོ་ལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་གང་གིས་འཇིག་ལགས། ག་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ །ཉེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོ་ལ་ཏུ་སྐྱེན་པས་འཇིན་ཞོ། །བཙམ་

ལྷན་འདས། གལ་ཏེ་ཞེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་འཛོལ་ན། རོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་འགྲོ་དུ་མི་འ
ཇོན་ལགས། བ་རས་གཟིགས་

དབང་ལྷན། །ངན་པོ་ཉིད་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་འཛོལ་པར་མི་སྣོལ་མོད་གྱི། །འོན་ཀྱང་ཡི་གེས་བསྟན་པ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡི་གེ
མེད་པ། སོ་སོ་རང་རིག་པ་དེ་

བསྟན་པར་མི་ལྷན་པས་དེའི་སྤྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་འཛོལ་ན་ཞེས་དེ་སྐད་བཟོད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི།
ཉེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་

ཀྱང་བགྱི། ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི་ལགས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་གང་ལགས། ཉེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ནི་
གང་ལགས་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་

ནི་གང་ལགས། བ་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན། །འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་

{@74B} ལྷན་པའང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའང་ཀུན་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་ནི་མི་ལྷན་གྱི། དེས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འ
གྱུར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མོས་པ་སོད་པའི་ས་ལ་མོས་པ་

ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་ལ་ལུགས་པ་དེ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་ཆོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་དགོ་བའི་
ཆོས་དེ་དག་ཉིད་དང་ལྷན་ཞིང་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་

པའང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ལ། དེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་དེས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་བ་དེ་ནི་ཉེ་བའི་ཕ་
རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དུས་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་ཆོས་ཤེན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་དགོ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་དང་ལྷན་ཞིང་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་
མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་

གྲུང་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བརྒྱུད་པ་ནས་བཟུང་བ་དེ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་རྣམས་པ་དུ་མཆིས་ལགས།

ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག། གྲོགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་ལྡོམ་དག་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ།

ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་གྲོགས་ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་དེའི་ཆོ་དེ་ལ་མེད་པས་དེའི་སྤྱིར་གྲོགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བག་ལ་ཉལ་སྟོབས་

{@75A} ༩། རྒྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དྲུག་པ་དང་། བདུན་པ་ལ་ཆ་ལྡོམ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་། བསྐྱོམས་པས་མཚན་པས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །བག་ལ་ཉལ་སྟོབས་

ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བརྒྱུད་པ་དང་། དེའི་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཅོམ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །བཅོམ་

ལྷན་འདས། བག་ལ་ཉལ་དེ་དག་གནས་ངན་ལེན་སྤངས་པ་རྣམས་པ་དུ་སྐྱེ་བ་ལགས། ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། གནས་ངན་ལེན་སྤངས་

ལྷན་འདས་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པས་ནི་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །གནས་ངན་ལེན་སྤངས་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བག་ལ་ཉལ་མེད་པའི་གནས་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་གྱིས་ཡིན་པར་ངས་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། གནས་

ངན་ལེན་དེ་དག་བསྐྱེད་པ་གངས་མ་མཆིས་པ་དུ་དག་གིས་སྤོང་བར་འགྱུར་ལགས། ན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག། གངས་མེད་པ་གསུམ་

གྲིས་སམ། ཏུས་ཚོགས་

དང་། རྒྱབ་དང་། རྒྱབ་སྐྱོད་དང་། ཞག་དང་། ཉི་མ་དང་། ཐུན་དང་། ཐུན་སྐྱོད་དང་། རྐང་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཚམ་དང་། བསྐྱེད་པ་
དཔག་ཏུ་མེད་

{@75B} པ་དག་གིས་སྒོང་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་
གང་ལགས། སྐྱོན་ནི་གང་ལགས། ཡོན་ཏན་ནི་

གང་ལགས་པར་རིག་པར་བགྱི། རྣམས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་

སྤྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ས་དང་པོ་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཁོ་ནར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་

ཤེས་བཞིན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མི་ཤེས་པར་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་
སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་མི་

ལུས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་པར་བསྐྱོག་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཡོན་ཏན་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་

འདས། གང་ལ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དང་། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་

དེ་ཚམ་དུ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བགྱིད་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་སྒྲོམ་ཀྱང་ཅི་འཚོལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཇི་ཚམ་དུ་དོན་ཚེ་བ་
ནི་དོ་མཚར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བཅོམ་

{@76A} ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་གོ་ཞེས་བཀའ་
སྤྱུལ་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་།

ལགས། རྣམས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་འདས་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཆོས་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུང་པོ་ལྟ་དང་། རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་
དྲུག་དང་། ལྷི་ལོ་ལྱི་སྐྱེ་མཆེད་

དྲུག་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་ཉིད་རས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཚུལ་གཅིག་པར་བསྟན་པས་བཤའ་དེ།
དེའི་སྤྱིར་བཏོན་ཐེག་པ་ཐ་དད་

པར་མི་སྐྱེ་ལོ། །དེ་ལ་གང་དག་དོན་ལ་སྐྱེ་ལྡོག་ལོ་ནར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱོ་འདོགས་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་པ་འདེབས་པར་
བྱེད་ཅིང་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་

དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་མི་མཐུན་པར་སེམས་ཤིང་ཕན་ཚུན་རྩོད་པར་ཟད་དེ། དེ་ལས་དགོངས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ལོ། །དེ་
ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དེའི་

ཆོ་ཆོག་སུ་བཅེད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ། །རང་བཞིན་སྣ་ཆོག་གས་ཆོས་རྣམས་གང་བསྟན་པ། །དེ་
དག་ཉིད་ནི་ཚུལ་གཅིག་ཡང་།

བསྟན་ཏེ། །དེ་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་མི་སྐྱེ། །དོན་ལ་སྐྱེ་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་བྱེད་པ། །སྐྱོ་བཏགས་བྱས་ཤིང་སྐྱེ་པ་བཏབ་བྱས་ནས། །དེ་
དག་འགལ་བ་སྟུང་དུ་སེམས་

{@76B} པ་ན། །རྣམ་པར་རྟོངས་ནས་སྤྱོ་གོས་སྣ་ཆོག་གས་འཁྲུང་། །ས་རྣམས་བསྟུས་དང་མིང་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཁྱད་པར་སྐྱེ་དང་སྐོན་
དང་བསྐྱབ་པ་རྣམས། །དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་

རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བཤའ། །འདི་ལ་གང་བཅོམ་དེ་དག་སངས་རྒྱུས་འཁྲུང་། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ན་རས་
གཟིགས་དབང་ལྷུག་གིས་

འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲོལ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིར་བསྟན་པ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། །
དེ་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བགྱི། བཙམ་

ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ར་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག། །འདི་ནི་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། །འདི་
ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་

དེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་ཞིག། །ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་བཤམ་པ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
བདུན་ཁྱིལ་ལྟོང་གིས་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའི་ཏིང་ལེ་འཛིན་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་སྣང་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་རྟོ། །ར་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་གི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའོ། །།དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་

འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལུ་བ་ལུས་པ། བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་བགྱི་ན།
བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་

{@77A} ༣༡། །བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །འཇམ་
དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པའི་དེས་པར་འབྱུང་བའི་གནས་གྱུར་པ་ཡང་དག་པར་
གྲུབ་པ་ཡིན་གོ། །དེ་འདྲ་རྒྱ་

གཉིས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱས། དེ་ནི་སྐྱོས་པ་མེད་ཅིང་མཛོན་པར་འདུ་བུ་བཞེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་།
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྐྱོས་པ་དང་མཛོན་

པར་འདུ་བུ་བུ་ལ་མཛོན་པར་ཞིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཅི་ལགས། ཉན་ཐོས་དང་། རྣམ་པར་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གནས་གྱུར་
པ་གང་ལགས་པ་དེ་འདྲ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་

ལགས་པར་བརྗོད་པར་བགྱིལ་མ། འཇམ་དཔལ། བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། འོ་ན་ཅི་ལགས་པར་བརྗོད་པར་བགྱིལ། འཇམ་
དཔལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་

ལུས་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་
མཚུངས་ཤིང་མཉམ་

མོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཀྱང་ཁྱད་
པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་

{@77B} དཔེ་བྱ་བར་ཡང་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་
རིག་པར་བགྱིལ་གས། འཇམ་དཔལ། སྤྲོལ་པའི་

སྤྲོའི་མཚན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་དང་འབྲེལ། སྤྲོལ་པའི་སྤྲོའི་མཚན་ཉིད་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་ཡོན་ཏན་བཞོན་
པའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། སྤྲོལ་པའི་སྤྲོ་
སྤོན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་

པ་གང་ལགས་པར་བལྟ་བར་བགྱིལ་གས། འཇམ་དཔལ། སྤྲོལ་པའི་སྤྲོ་སྤོན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཚེན་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་

བདག་པོར་གྲགས་པ་འཇམ། སྤྱིན་གནས་སུ་གྲགས་པའི་བྱིམ་དུ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། བཙམ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སོང་པ་
དང་། མངོན་པར་

འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་དཔ་ཅིག་ཅར་ཀུན་ཏུ་སྤོན་པ་དང་། དེ་གཏོང་བ་དང་། མངོན་པར་ཚོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤོན་པ་

ཡིན་པར་བསྟན་པར་

བྱེད་པ་འཛིན་པ་ལྟར་དུ་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་གསུང་གང་དག་བརྗོད་པའི་འདུལ་བའི་
ཁམས་ཡོངས་སུ་མ་སྐྱོན་

{@78A} ལྟེན་ལོངས་སུ་སྐྱོན་པར་མཛད་ལ། ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པ་ཞི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད་པའི་གསུང་
བརྗོད་པ་དུ་ཞིག་བརྗོད་པར་

མཛད་ལགས། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་གསུང་བརྗོད་པ་ཞི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་བརྗོད་པ་དང་། འདུལ་བ་བརྗོད་
པ་དང་། མཚོ་བརྗོད་པ་ལོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྡེ་ཞི་གང་ལགས། འདུལ་བ་ཞི་གང་ལགས། མཚོ་ཞི་གང་ལགས། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་བཞི་འཇམ་
དགུ་འཇམ་ ཉི་ལུ་རྩ་དགུ་འི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ངས་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཞི་མདོ་སྡེ་ཡིན་ཞོ། །དངོས་པོ་བཞི། གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
ཐོས་པའི་དངོས་པོ་དང་། རྒྱུངས་

སུ་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ལོ། །དངོས་པོ་དགུ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་དངོས་
པོ་དང་། དེའི་ལོངས་པོ་

ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་འབྱུང་བ་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱད་བའི་
དངོས་པོ་དང་། དེའི་སྣ་ཚོ་གསལ་

ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། རྟོན་པའི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། འཁོར་གྱི་དངོས་པོ་ལོ། །དངོས་པོ་ཉི་ལུ་རྩ་དགུ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་

{@78B} ལས་བརྩམས་ཏེ། འདྲ་བྱེད་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་གོ་རིམ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དག་ཉིད་ལ་གང་ཟག་གི་
མིང་དུ་བྲས་ཀས་སྤྱི་མར་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་འདི་དངོས་པོ་དང་།

ཚོས་ཀྱི་མིང་དུ་བྲས་ཀས་སྤྱི་མར་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་འདི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བའི་རྩོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་
པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རྩོམ་པའི་

དངོས་པོ་དང་། སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཚོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྤྱུག་བསྟན་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་
པར་འདའ་བའི་ཐབས་ཀྱི་དམིགས་

པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་སྤྱི་ནི་ཅི་ལོག་གི་གནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་འདྲུ་ཤེས་པ་ལས་
བརྩམས་ཏེ་སྤྱོད་ལ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་ལོག་པར་རྒྱུ་བ་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། བློ་ལ་མཛོན་པའི་རྒྱུ་ལ་མེད་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་དེ་འདྲ་རྣམ་པ་གསུམ་
དང་། བསྐྱོམ་པའི་གནས་ཀྱི་

དངོས་པོ་དང་། མཛོན་དུ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་རྣམས་པོར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་དང་།
དེའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་དང་།

སྤངས་པ་དང་། མ་སྤངས་པ་ལ་དཔྱོད་པ་ལ་མཁའས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ལས་རྣམ་པར་གྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ལས་རྣམ་པར་མི་གྱུང་
བའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་

{@79A} ལ། ལམ་མི་གྱུང་བ་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་བ་པའི་རྒྱུར་བ་གསལ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱོམ་
པའི་མན་ཡོན་གྱི་དངོས་པོ་དན་

དེ་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་དང་། འཕགས་པའི་དབང་རྒྱུག་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་དང་། འཕགས་པའི་རྩོགས་དང་འཁོར་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་
ཁོ་ན་རབ་དུ་རྩོགས་པའི་

དངོས་པོ་དང་། ལྷ་འདུལ་ལས་འདུལ་པ་ཡང་དག་པར་འཕྲོལ་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་
ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་འདི་ལས་སྤྱི་

རོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལས་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་མི་བསྐྱོམ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་དངོས་པོ་སྟེ། འ
ཇམ་དཔལ། འདི་ལྟར་ལེགས་

པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་ནི་མི་སྐྱོམ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། ལྷ་བའི་ཉེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ། ངས་
གང་དུ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་དང་། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཐར་པ་འཇམ། སེམས་ཐར་པ་དང་ལྷན་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་
ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཐར་པ་རྣམས་ལ་དུས་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བསྐྱེད་ལགས། འཇམ་དཔལ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་ཏེ། ཡང་དག་
པར་གྲུབ་པའི་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་

{@79B} དང་། ཤམ་པའི་གནས་ལྷ་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷུང་བའི་གནས་ལྷ་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བ
སྐྱེད་པ་དང་། ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྐྱེད་

པ་དང་། ལྷུང་བ་ལས་དབྱུང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་པ་གཏོང་བ་བསྐྱེད་པས་སོ། །འཇམ་དཔལ། ངས་གང་དུ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་
བཤད་པ་དང་། རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་།

བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོང་བཅུ་གཅིག་གང་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་
མཚན་ཉིད་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྐྱེགས་དང་

མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་འབྲས་བུའི་མཚན་

ཉིད་དང་། དེ་མྱོང་བ་རྣམ་པར་བསྟན་

པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ཉེས་
དམིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་

ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །འཇམ་དཔལ་། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བ
སྟན་པ་དང་། ཚོས་རྣམས་

ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་བ་དང་། ལས་བྱེད་པ་བསྟན་པར་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་བསྟན་
པ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱའོ། །

{@80A} ༦༡ །དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའོ་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པའི་མཚན་
ཉིད་ནི་བརྟགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་

བསྟན་པ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱསྟེ། ཏྲག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་དང་། གནས་པ་དང་། སློབ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ཚུལ་དང་། འ
ཇུག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་།

བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པས་སོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །གནས་པ་ནི་གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཇམ། ཀུན་བརྟགས་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་

པར་བཞག་པ་འཇམ། མགོ་གཅིག་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། རྗེས་ཏེ་ལན་གདབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཇམ། གཞག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འ
ཇམ། གསང་བ་དང་རྣམ་པར་

དབྱེ་བ་ལ་ལན་གདབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སློབ་རྣམས་ནི་ངས་ཀུན་གས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་རྣམ་
གངས་དུ་མར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་

པ་དག་གོ་ཡོན་ཏེ་རྣམས་ཞིངས་རྣམས་པར་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཕན་ཡོན་རྣམས་གངས་དུ་མར་བསྐྱོན་པ་གང་ཡིན་པ་དག་གོ་ཚུལ་ནི་རྣམས་པ་
བྱུག་ཏུ་རིག་པར་བྱསྟེ། དེ་

ཁོ་ཞེས་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་། འཕྲོག་པའི་ཚུལ་དང་། བཤམ་པའི་ཚུལ་དང་། མཐའ་གཉིས་རྣམས་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱེད་
པའི་ཚུལ་དང་། དགོངས་

{@80B} པའི་ཚུལ་ལོ། །འཇུག་པ་ནི་དུས་གསུམ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། རྒྱུན་བཞེས་པོ་དག་གོ་རིགས་པ་ནི་རྣམས་པ་
བཞེས་རིག་པར་བྱསྟེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་།

བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཕྲད་པས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འ
བྱུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་བསྐྱེད་གདགས་

པའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་གང་དག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཞོ། །ཚོས་རྣམས་འཕྲོག་པའམ། འགྲུབ་པའམ། རྒྱུས་
པ་རྣམས་ལས་བྱེད་པར་འགྲུར་

བའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཞོ། །སེམས་འཁྲུག་པ་དང་། བཤམ་པ་དང་། རྒྱས་པའི་
དོན་སྐྱབ་པ་དང་། ལེགས་པར་

ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕྲད་པས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཞོ། །དེ་འང་མདོར་བསྐྱུ་ན་
རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་

དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྟེན་ལོ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉི་བདུན་ཞོ། །དེ་ལ་ཡོངས་
སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟེན་ལོ།

དག་གང་ཞེ་ག། དེ་མདོར་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་མདོར་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་
རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་མཚན་

{@81A} ཨོཾ ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྷང་ལྷོ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཕམ་པར་དག་པ་གཏམ་ལ་ཕམ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་
དོ། །དེ་ལ་འདྲུ་བྱེད་ཐམས་པ་

ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། འདྲུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དུ་
དམིགས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་།

མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདྲུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཅིག་པ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ལས་དགེ་བ་

དང་། མི་དགོ་བ་ཚུད་མི་ཟ་བ་དེ་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པར་རིགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྣ་ཚོ་གསལ་
ལས་སྣ་ཚོ་གསལ་ལ་གནས་པ་

མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་
དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་

གིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྲུར་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་
དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁང་

དང་སྤྱི་རོལ་གྱི་འདྲུ་བྱེད་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་འཚི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་

{@81B} སྐྱར་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པའི་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕམ་པར་དག་པ་གཏམ་ལ་ཕམ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་
ལྟར་བ་དང་། ལྷན་པ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་དང་།

དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེ་མངོན་སུམ་

དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གནས་

པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གི་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་
གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ། གཏུན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་ལྟ་
ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་

དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གི་ལུང་ལྷིག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏུན་ལ་ཐབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
དེ་ལྟ་བུ་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་

གིས་རིགས་པ་བརྟག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པའི་མཚན་
ཉིད་རྣམ་པ་དུས་རྟོགས་པར་བསྐྱེད་ལགས།

འཇམ་དཔལ། ལྷ་ལྟ། གང་སུ་འདྲ་བ་བཞིག་བྱུང་ན། འཇིག་རྟེན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་རྣམ་པར་གྲགས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཚེན་
པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་

{@82A} ༩༡ །དང་ལྷན་པ་དང་། སྟོབས་བཅུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞིས་ཚོས་
སྟོན་པའི་དེའི་ཚོག་ལ་ཐས་

ཀྱི་ཚོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱལ་དུ་མེད་ཅིང་བརྟུན་དུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སུའི་ཚོས་འདྲུལ་བ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་པ་སྣང་ཞིང་དགོ་སྟོང་བཞི་སྣང་བ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་དང་། བརྒྱལ་དུ་མེད་ཅིང་བརྟུན་དུ་མེད་པ་དང་། དགོ་སྟོང་དམིགས་པས་ཐམས་
ཅད་མཁྲིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་རིག་

པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཐད་པའི་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དང་། ཡིད་ཚེས་པའི་ལུང་གི་
ཚད་མས་མཚན་ཉིད་ལྡོམ་

དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའ
མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་

གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་
དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་

གྱི་རིགས་གྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་བསྟན་པའི་
མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་

{ @82B } ཅད་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། །རྟགས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། ལས་དང་། ཚོས་

དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་རྣམས་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཕན་ཚུན་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་
ངེས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མི་

མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །འཇམ་དཔལ། དེ་ལ་དེ་ལས་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དཔེ་དང་བཅས་
པ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་

པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་ན་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལས་
གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་

ཉིད་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་འད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་ན་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་
ཕྱིར་དེ་འད་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་

ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རིགས་པས་བརྟག་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་མི་བྱུང་
ལོ། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མ་དག་

པ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་རྣམས་བྱུང་ཡང་
རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཚེས་གནས་པར་བྱ།

{@83A} ལ། །བའི་ཕྱིར་ཚེས་ཉིད་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པ་ནི་
མདོར་བསྟར་སྟེ། ཚིག་གཅིག་

གིས་བསྟན་པའི་ཚེས་ཚིག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དག་གིས་རབ་ཏུ་སྟེ་སྟེ། མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ངས་རྣམས་པ་དང་བཅས་པའི་དམིགས་
པ་འཛིན་པ་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་

དང་མཐུན་པའི་ཚེས་རྟན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་བསྟན་པ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པ་
དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་

བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མདོན་པར་སྐྱབ་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་
ནི་དེའི་འབྲས་བུ་འཕྲོ་བའི་མཚན་

ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་གཞན་དག་ལ་འད་རྒྱུ་ཚེར་སློགས་པ་དང་། འཆད་
པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་

དེ་ནི་དེ་སྤོང་བ་རྣམས་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚེས་དེ་དག་ཉིད་སྟོམ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་
གནས་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་

ཀྱི་ཚེས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཉིད་ལ་གཅེས་སྤྲུལ་བྱེད་པའི་ཚེས་གང་དག་ཡིན་

པ་དེ་ནི་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་

{@83B} ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁར་དུ་གཙོ་བོ་དཔ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འ
ཇམ་དཔལ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་

དེ་ནི་དེའི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཡང་འ
དི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙུག་ལྷན་འདས། གཟུངས་

ཀྱི་དོན་གང་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ལྷེ་པོར་དགོངས་པའི་རྗེས་
སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་

རྣམས་ཀྱི་མདོ་སྟེ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མ་མོ་དེ་དག་གི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པ་འདི་ལས་སྤང་རོལ་བ་རྣམས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ལགས་
པ་བཤད་དུ་གསོལ། འཇམ་དཔལ།

དེའི་སྤྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་པའི་ལྷེ་པོ་དག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་གཟུངས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པ་
ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཡོ་བ་མེད་པ། གང་
ཟག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ངས་

ཚོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་སྤོན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་
གྱུར་ལ་སྤྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་

{@84A} ཨྱ། །བམ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་སྤོན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མ་
ཡིན་ན། དེ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་

བོ་རྣམས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་ལ་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ལ་ཉལ་བའི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གམ་བདག་གིར་འཛིན་ཅིང་། དེས་ན་

མཐོང་དོ། །ཐོས་སོ། །སྣོམ་མོ། །སྲོང་དོ། །རེག་གོ། །རྣམ་པར་ཤེས་སོ། །ཟེའོ། །བྱེད་དོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །རྣམ་པར་བྱང་ངོ་ཞེས་ལོག་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་འབྱུང་།

དོ། །གང་ལ་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་རབ་ཏུ་སྲོང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་པ། ཤེན་ཏུ་རྣམ་

པར་དག་པ། སྲོམ་པ་མེད་པ། འདུས་མ་བྱས་པ། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པའི་ལུས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇམ་དཔལ། དེ་ནི་གཟུངས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་

བྱེད་ཏེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཚོས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་

ཅིང་གང་ཟག་མེད་པ་ཡིན། །དེ་སྲིད་དེ་དག་བྱེད་པ་མེད་པར་ངས་བཤམ་དོ། །དེ་དག་སྲ་སྲིད་རྣམ་པར་དག་དང་ཉོན་མོངས་མིན། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་ལ་བག་ལ་ཉལ་བ་ཡི།

{@84B} །ལྟ་བུ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱེད་དེ། །དེས་ན་མཐོང་ངོ་ཟེའོ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་རོ་སྣོམ་པ་འང་འབྱུང་། །གང་གིས་ད་ལྟར་ཡང་

དག་ཅི་བཞིན་རབ་ཤེས་པ། །དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་ལུས་རབ་ཏུ་སྲོང་བྱེད་ཅིང་། །ཉོན་མོངས་གནས་མིན་ཤེན་ཏུ་དག་པའི་ལུས། །སྲོམ་པ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར།

བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུར་རིག་པར་བསྐྱེད་ལགས། །འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་།

ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པའི་སེམས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འ
བྱུང་སྟེ། སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུར་རིག་པར་

བྱེད་པོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། གཤམ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་པར་འདུ་བགྱི་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལགས་ན། འ
ོན་ཅི་ལྟར་མངོན་པར་འདུ་བགྱི་བ་མ་

མཚིས་པར་སེམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལགས། འཇམ་དཔལ། སྡོན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འ
ཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། གཉིད་

འོག་པ་སེམས་མེད་པ་ལ་ཕྱིར་སད་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་སྡོན་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་དབང་གིས་སད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་ལྡང་

{@85A} ལ། །བར་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་སྡོན་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་དབང་ཁོ་ནས་ལྡང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིད་འོག་པ་
དང་། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་

པར་ཞུགས་པ་དག་གི་སེམས་འབྱུང་བའི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པའི་སེམས་འབྱུང་བའང་སྡོན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་
པ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ལས་

རིག་པར་བྱེད་པོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ལགས། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པས་སྤྱུལ་པའི་སེམས་མཚིས་སམ། མ་མཚིས་ཞེས་བགྱི། འཇམ་དཔལ།
སེམས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན།

སེམས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རང་དབང་མེད་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཀྱི་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་
གཤམ་ཤེས་པའི་དུལ་གང་ལགས་

པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པའི་དུལ་གང་ལགས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་ཏུ་བགྱི་བ་ཅི་མཚིས་ལགས། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པར

ོད་ཡུལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤམ་གསལ་གསལ་

པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་བཤ། ཡོན་ཏུན་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་དང་། ཚད་མེད་པའི་རྒྱན་བཀོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་གང་
ཡིན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་ཤམ་གསལ་གསལ་པའི་

ཡུལ་ནི་ཁམས་ལྗོ་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། ཚོས་གྱི་ཁམས་དང་། འདྲུལ་བའི་ཁམས་དང་། འདྲུལ་བའི་
ཐབས་གྱི་ཁམས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་

{@85B} དེ་དོ་ དེ་གཉིས་ལ་ཐད་དུ་བྱུ་བཞི་དེ་ཡོད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤམ་གསལ་གསལ་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱུང་ཆུབ་པ་
གང་ལགས་པ་དང་། ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་

བ་གང་ལགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བསྐྱི་ལགས། འ
ཇམ་དཔལ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱུང་ཆུབ་པའང་མ་ཡིན། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱུང་མ་ཆུབ་པའང་མ་ཡིན། ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་བའང་མ་ཡིན། ཚོས་

གྱི་འཁོར་ལོ་མི་བསྐྱོར་བའང་མ་ཡིན། ཡོངས་སུ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་འང་མ་ཡིན། ཡོངས་སུ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པར
ང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་གྱི་སྐྱོ་

ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ལ་བཟུང་བ་དང་།
ཉན་པ་དང་། བསྟེན་བཀུར་

བསྐྱིད་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བསོད་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཅི་འདྲར་དུ་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤམ་གསལ་གསལ་པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བསྐྱི་ལགས། འ
ཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤམ་གསལ་གསལ་

པ་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་པའི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱུལ་པའི་སྤྱུལ་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབ་སྟོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ།
ཁཚོམ་ལྷན་འདས། མངོན་པར་འདུ་

{@86A} ༡༡། ཁགྱི་བམ་མཆིས་པར་འདྲ་བ་ལགས་ན། ཅིའི་སྤྱད་དུ་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་ཚོས་གྱི་སྤྱུལ་ཁོ་ན་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱང་བ་ཆེན་པོ་

འདི་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱུལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས་པ་དག་གུང་འབྱུང་ལ། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་ལུས་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ལགས།

འངས་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འདྲ་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་མཐུ་ཆེན་པོའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབ་སྟོན་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་ལས་གྱི་དབང་

ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ལྷོ་བ་དང་། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚུ་ཤེས་དང་། མེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱང་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་
གཞན་པའི་ཚུ་ཤེས་དང་། མེ་

ཤེས་དག་ལས་ནི་མི་འབྱུང་བ་དང་། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་དང་ལྷན་པ་དང་། ལས་གྱི་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལས་རྒྱའི་གཟུགས་
བརྟན་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་གཞན་

པའི་བྱི་དོར་མ་བྱས་པ་དག་ལས་ནི་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་ཚོས་གྱི་སྤྱུལ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་
དམིགས་པའི་ཐབས་དང་ཤེས་

རབ་བསྐྱོམ་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་བྱས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱང་བ་ཆེན་པོ་
དང་། སྤྱུལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་

{@86B} དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་འབྱུང་གི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་འབའ་ཞིག་དག་ལས་ནི་མི་འབྱུང་དོ། ཁཚོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་
གཤམ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བྱིན་

གྲི་རྒྱ་བས་གྲི་མཐུ་འདོད་པའི་ཁམས་གྲི་མིའི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱལ་རིགས་དང་། བུ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སྤྱི་ལ་ཚེན་པོ་ལྟ་བུ་རྒྱམས་
དང་། འདོད་པ་ཚོད་པའི་ལུས་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་ཚོད་པའི་ལྟའི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་མ་མཚིས་པ་ཚོད་པའི་ལྟའི་
ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་

ཐམས་ཅད་གངོ་ཞེས་བགྲི་བ་དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔོངས་པ་གང་ལགས། འཇམ་དཔལ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱམས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་ནས། ལམ་གང་དང་།

རྒྱབ་པ་གང་གིས་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོབ་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་དེ་དང་། རྒྱབ་པ་དེའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཏེ།
གང་དག་ལམ་དེ་དང་། རྒྱབ་པ་

དེ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོབ་པར་འགྱུར་ལ། གང་དག་ལམ་དེ་དང་། རྒྱབ་པ་དེའི་
སྤྱིར་སྤོང་ཞིང་མི་སྟོན་པར་བརྗོད་ལ།

དེ་ལ་འདར་རྒྱན་ནས་མནར་སེམས་གྲི་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་འཚི་བས་དུས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ངན་
པ་ཐམས་ཅད་ཕྲོབ་པར་འགྱུར་ཏེ།

{@87A} ༩། འཇམ་དཔལ། རྒྱམ་གྲངས་དེས་ན་སྤོང་གྲིས་འདི་ལྟར་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབའ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་
གྲི་རྒྱ་བས་གྲི་མཐུ་ལས་

འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལུས་ངན་པར་སྐྱེ་བའད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྲི་རྒྱ་བས་གྲི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱུངོ། ཁཚོམ་ལྡན་འ
དས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་

སུ་དག་པ་དག་ན་གང་ནི་ཚོད་པ་ལགས། གང་ནི་དཀོན་པ་ལགས། ཡོངས་སུ་དག་པ་དག་ན་གང་ནི་ཚོད་པ་ལགས། གང་ནི་དཀོན་པ་

ལགས། འཇམ་དཔལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དག་ན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི་མོད་ལ་གཉིས་ནི་དགོན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གཞན་དང་། སེམས་ཅན་སྟེགས་
བསྐྱེད་བ་རྣམས་དང་། རིགས་དང་།

རུས་དང་། ཚི་རིགས་འབྱོར་པ་དང་། རྒྱུད་པ་ཐད་དཔ་རྣམས་དང་། ཉེས་པ་དཔོན་པ་རྣམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རལ་བ་རྣམས་དང་། རན་སོང་
རྣམས་དང་། ཐེག་པ་དམན་

པ་རྣམས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འབས་མ་པ་དང་སྦྱོར་བ་དམན་པ་རྣམས་ནི་མོད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འབས་མ་པ་དང་སྦྱོར་བ་
མཚོག་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱི་དྲ་

པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ནི་དགོན་པ་ཡིན་ཞོ། །འཇམ་དཔལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དག་ན་ནི་དེ་ལས་
བརྒྱུད་པས་དངོས་པོ་བརྒྱད་

{@87B} ནི་དགོན་ལ། གཉིས་ནི་མོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་འདི་
རྟེན་ཅེས་གསལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དགོངས་པ་

ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིར་བསྟན་པ་འདི་ལི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བཞི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་
བཀའ་སྟུལ་པ། འཇམ་དཔལ། འདི་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་ག
ཟུང་ཞིག་ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་

བ་སྐྱབ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འབྲུལ་ཁྲི་ ལྷ་སྟེན་གསལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པར་བྱུང་ཏེ། །ཚིམ་

ལྷན་འདས་གྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ནས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷན་གྱི་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་དེ་དང་། ལྷ་དང་། མི་
དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། སྲི་ཟུང་བཅས་

པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་དོ། །།འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་

པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ལེ་ལུ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོགས་སོ། །